

GŁOS RĄDOWSZCZAŃSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

PIĄTEK 13 MAJA 1949 ROKU

Nr 130 (1054)

Manifestacje w Berlinie na cześć ZSRR - po zniesieniu ograniczeń komunikacyjnych Polityka podżegaczy wojennych poniosła sromotną klęskę

BERLIN (PAP). — O północy ze środy na czwartek zniesione zostały wszystkie ograniczenia komunikacyjno-handlowe w ruchu między Berlinem a strefami zachodnimi, jak również ograniczenia między poszczególnymi sektorami w samym Berlinie.

W kilka minut po północy, pierwszy pociąg z węglem opuścił miasto Helmstedt w strefie brytyjskiej. Pociąg ten przybył w godzinach rannych do Berlina. Przybyły również nad ranem pociąg pasażerski oraz samochody ciężarowe i osobowe autostradą, łączącą Berlin ze strefami zachodnimi.

Berlin (PAP). Z okazji zniesienia ograniczeń transportowych miasto przybrało w czwartek odświętny wygląd. Liczne domy udekorowano — zwłaszcza w sektorze radzieckim miasta.

O godz. 13 syreny fabryczne wezwały robotników do przewartościowania pracy i ze wszystkich zakładów i fabryk popłynęły tłumy ludzi na zorganizowaną

przez demokratyczny blok Berlina masową manifestację, która odbyła się na Placu Bebla w sektorze radzieckim. Wśród tłumów panował radosny nastrój.

W przemówieniach dawano wyraz przekonaniu, że podżegacze wojenni i ci wszyscy, którzy dążyli do rozbicia Niemiec, głosząc hasło, że „Berlin wart jest wojny”, ponieśli sromotną klęskę.

Imponująca ta manifestacja odbyła się pod transparentami demokratycznych stronnictw strefy radzieckiej i wolnych związków zawodowych.

Równocześnie kilka socjal-demokratów w zachodniej części Berlina zorganizowała odrębną demonstrację w sektorze brytyjskim. Zgromadziła ona jednak tylko nielicznych zaciekłych zwolenników polityki prowadzących socjal-demokratycznych.

Szkoły berlińskie były w czwartek nieczynne, by umożliwić młodzieży udział w ogólnym święcie.

NOWY JORK (PAP). — Prasa amerykańska donosi z Niemiec, że nominacja następcy generała Clay'a z tytułem wysokiego komisarza USA w Niemczech została opóźniona z powodu sporów kompetencyjnych.

Chodzi o to, czy ten komisarz będzie najwyższym przedstawicielem Stanów Zjednoczonych w Niemczech, czy też współzawodniczyć z nim będzie przedstawiciel administracji marshallowskiej.

Podobno kandydat na stanowisko wysokiego komisarza John Mac Cloy, który jest obecnie prezesem Międzynarodowego Banku Odbudowy uzależnił zgodę na objęcie stanowiska od wyjaśnienia tej sprawy. W związku z tym powstał projekt powołania mu obu funkcji — wysokiego komisarza i przedstawiciela administracji marshallowskiej.

Churchill - podżegacz wojenny Nr. 1

Uchwały II Plenum KC PZPR przedmiotem plenarnych obrad Łódzkiego Komitetu PZPR

Sekretarz KC PZPR
tow. Roman Zambrowski

W dniu 11 bm. odbyło się rozszerzone Plenum Komitetu Łódzkiego PZPR, na które przybył sekretarz Komitetu Centralnego Partii tow. Roman Zambrowski.

Referaty poświęcone omówieniu zadań łódzkiej organizacji partyjnej na tle uchwał II Plenum KC PZPR i Biura Organizacyjnego KC PZPR wygłosili: I sekretarz Komitetu Łódzkiego PZPR tow. Władysław Dworakowski i II sekretarz KW PZPR tow. Stanisław Duniak.

Nad referatami rozwinęła się obszerna i bogata dyskusja, w której wzięli udział: tow. tow. Kaczmarek, Salwa, Mikolajczykowa, Miśkiewicz, Ambroziak, Olejniczak, Jakubowski, Uzdanski, Jóźwiak, Warda, Głazewski, Filipiak, Perłowski, Żebrowski, Aniolkiewicz, Tatarskówna, Koperski, Toma, Mirkowski, Schabowski, Trzeciak i Lemiesz.

Mówcy podkreślili konieczność dalszego podniesienia roli organizacji partyjnej i Rad Zakładowych w ruchu współzawodnictwa i w walce o podniesienie jakości produkcji. Uczestnicy dyskusji wskazali na konieczność wzmocnienia ofensywy ideologicznej naszej Partii przeciwko kosmopolityzmowi i nacjonalizmowi. Budzenie szlachetnych uczuć miłości ojczyzny i międzynarodowej solidarności proletariatu — oto — wskazywali mówcy — zadania stojące przed każdym członkiem Partii.

W związku ze zbliżającym się II Kongresem Związków Zawodowych w dyskusji wskazano na pewne istotne braki w dotychczasowej pracy Związków Zawodowych w Łodzi.

W dyskusji towarzysze wiele uwagi poświęcili osiągnięciom klasy robotniczej Łodzi w Czynie Pierwszomajowym, jak również imponującej demonstracji pierwszomajowej, która wykazała rosnącą jedność moralno-polityczną ro-

botniczej Łodzi w walce o pokój, i poważny wzrost wpływów obozu demokratycznego wśród młodzieży i kobiet. Przedmiotem dyskusji były również nowe formy pracy partyjnej w dziedzinie agitacji i propagandy masowej.

Dyskusję podsumował sekretarz KC PZPR tow. Roman Zambrowski.

Plenum uchwaliło przeprowadzić szeroką kampanię sprawozdawczą, mającą na celu spopularyzowanie i realizację uchwał II Plenum KC PZPR i uchwał Biura Organizacyjnego Komitetu Centralnego, jak również kampanię sprawozdawczą ze Światowego Kongresu w Obronie Pokoju.

W dniu 10 bm. odbyło się plenarne posiedzenie Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, z udziałem aktywów partyjnych.

Przedmiotem obrad posiedzenia były referaty wygłoszone przez przewodniczącego KC PZPR tow. Bierut, sekretarza KC PZPR tow. Cyrankiewicza i sekretarza KC PZPR tow. Zambrowskiego na II Plenum Komitetu Centralnego PZPR w dniu 20 bm., jak również uchwały, podjęte na tymże plenum i uchwały Biura Organizacyjnego KC PZPR.

Obszerny referat, omawiający zadania wojewódzkiej or-

ganizacji partyjnej na tle referatów: tow. tow. Bierut, Cyrankiewicza i Zambrowskiego wygłosił I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego tow. Wojciechowski, zaś referat poświęcony ocenie akcji 1-Majowej na terenie województwa łódzkiego wygłosił II sekretarz KW PZPR tow. Witold Sienkiewicz.

Nad referatami tow. tow. Wojciechowski i Sienkiewicz rozwinęła się obszerna dyskusja, w której wzięli udział tow. tow. Wincenty Stawiński, Gutowski, Salski, Szanawski, Senlow, Kołodziejczykowa, Grambo, Bukowski, Balcerski, Klusek, Nieśmiałek, Suski, Potapczuk, Tomas, Bok, Mikolajczak, Kozłowski, Glinicki, Czajkowski i Baczyski. Towarzysze omawiali sposoby realizacji uchwał II Plenum KC PZPR, zwracając szczególną uwagę na konieczność pogłębienia form pracy komitetów łączności ze wsią, na konieczność wzmocnienia pracy w dziedzinie szkolenia ideologicznego aktywów i członków partii, jak również większej pomocy Komitetów Powiatowych w pracy Komitetów Gminnych PZPR. Towarzysze podkreślili również konieczność stosowania nowych form pracy w dziedzinie agitacji i propagandy partyjnej.

Dyskusję podsumował tow. Artur Starewicz.

Ludność Libii demonstruje w Trypolisie przeciwko układowi Sforzy z Bevinem

Rzym (PAP). Dziennik „Unita” donosi, iż 11 bm. odbyła się w Trypolisie wielka manifestacja protestacyjna przeciwko układowi, zawartemu w Londynie między Sforzą a Bevinem.

Pochód, w którym brało udział około 500 osób, przedkładał ulicami Trypolisu z transparentami, domagającymi się niepodległości Libii. Demonstrantów wyparli z Placu Zamkowego oddziały brytyjskie.

Delegacja demonstrantów wzięła udział w demonstracji w Trypolisie.

notę, która oświadcza, że jeśli umowa włosko - angielska pozostanie w mocy, ludność Libii będzie stawiała „opór cywilny”. Władze okupacyjne wprowadziły godzinę policyjną.

Zarządzenie Prezydenta RP

WARSZAWA (PAP). Prezydent RP zarządził ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 27 kwietnia 1949 r. o utworzeniu urzędu Ministerstwa Budownictwa.

Na cześć II Kongresu Związków Zawodowych

— międzyzwiązkowe współzawodnictwo w dziedzinie higieny i bezpieczeństwa pracy. Nowe zobowiązania produkcyjne fabryk łódzkich

Cheąc jak najlepiej uczcić II Kongres Związków Zawodowych, łódzka klasa robotnicza obok masowych zobowiązań produkcyjnych w swych zakładach pracy podejmuje również międzyzwiązkowe współzawodnictwo w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Referenci związkowi bezpieczeństwa i higieny pracy powzięli uchwałę, wzywającą wszystkie oddziały Związków Zawodowych do współzawodnictwa. Chodzi przede wszystkim o zapewnienie takich warunków pracy, by sumienne stosowanie się do wszelkiego rodzaju przepisów bezpieczeństwa i higieny zlikwidowało jakiegokolwiek wypadki przy pracy.

Kilka oddziałów Związków Zawodowych przystąpiło już do współzawodnictwa w tej dziedzinie: oddział I — Włókno, wezwał Oddział VI, Oddział VII — Włókno wezwał Związek Połtawski, Oddział Związku Pracowników Błotowych i Handlowych wezwał oddział Zw. Za-

wodowego Pracowników Skórzanych, oddział Zw. Chemików wezwał oddział Zw. Konfekcyjnego, oddział II Dziewiary wezwał Zw. Budowlarzy, oddział IV Zw. Jedwabniczo-Galanteryjnego wezwał oddział III — Wełny, oddział Zw. Metalowców wezwał Zw. Pracowników Poczt i Telegrafów, wreszcie oddział Związku Pracowników Kanalizacji i Wodociągów współzawodniczyć będzie z oddziałem Zw. Prac. Tramwajowych.

Współzawodnictwo trwać będzie do końca bieżącego miesiąca, by na Kongresie, który rozpocznie się w dniu 1 czerwca, zameldować o wynikach ruchu współzawodnictwa w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. (m.)

PZPB Nr 9

Przedziałnia postanowiła wykonać roczny plan produkcyjny do 20 grudnia, tkalnia do 1 grudnia, wykończalnia do 15 listopada. Ponadto ponad plan zostaną

wyprodukowane: na przedziałni 70.680 kg, na tkalni 753.844 mtr. na wykończalni 1.279.152 metry. Niezależnie od zobowiązań całych zakładów wpłynęły zobowiązania indywidualne. Tkacka Miszczak postanowiła wraz ze swym zespołem wykonać 108 procent produkcji, podnieść ilość prymy do 74 procent i zmniejszyć braki o 2 procent. Prządka, Joanna Wileczak, zobowiązała się wykonać plan produkcyjny w 115 procentach, podnieść ilość prymy do 82 procent, zmniejszyć odpadki i utrzymać maszyny w idealnym porządku. Prządka, Zofia Kulczyńska, wykona wraz ze swym zespołem 108 procent produkcji, podnieść ilość prymy do 89 procent oraz postara się o zupełne zlikwidowanie niepunktualności. W imieniu pracowników umysłowych ob. Donatowicz zobowiązał się zlikwidować spóźnienia do pracy i zwiększyć sprawność wykonywania prac biurowych.

—:O:—

O jedność klasy robotniczej Włoch rozbijają się ataki wrogów ludu Togliatti wita Kongres Socjalistów Włoskich

Rzym (PAP). — Jak już donosiśmy, we Florencji rozpoczął się 11 bm. XXVIII Kongres Włoskiej Partii Socjalistycznej. Przewodniczącym obrad został senator Barbareschi.

W imieniu Włoskiej Partii Komunistycznej powitał Kongres sekretarz generalny Togliatti. Podkreślił on, że uchwały Kongresu zainteresują niewątpliwie nie tylko członków Partii Socjalistycznej, lecz i cały naród włoski.

Mówca zwrócił następnie uwagę na doniosłość dla mas robotniczych znaczenie paktu o jedności działania, zawartego między komunistami a socjalistami.

Mimo, iż co do pewnych punktów zachodziły niekiedy

rozbieżności między przywódcami socjalistycznymi a komunistycznymi, można stwierdzić, że ogólnie biorąc, pakt funkcjonalny należy i nie wykazał żadnych rysów.

Jedność akcji obu stronnictw zapewniła klasie robotniczej pozycję, o której rozbijają się wszelkie ataki wroga, prowadzone w wyniku wyborów z dnia 18 kwietnia.

Togliatti stwierdził, że zdobyte pozycje nie tylko utrzymano, lecz i rozszerzono, czego dowodem są ostatnie wybory w Sardynii.

Mówca zakończył serdecznymi życzeniami pomyślnych obrad i wniósł okrzyk na cześć jedności klasy robotniczej. Mowę Togliattiego przyjęto owacyjnie.

W przededniu wielkiej bitwy

Chiny Ludowe nie ustają w zwycięskim marszu

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa podaje komunikat dowódcy kumintangowskiego w Szanghaju, stwierdzający, że wojska ludowe zajęły Ka-Szan, na południowo-zachodnich peryferiach szanghajskiego płaskiejsza obronnego.

Inne oddziały armii ludowej

dotarły do okolic Sung-Kiangsu, w odległości 20 mil na południowy zachód od Szanghaju. W Sung-Kiangsu ma rozegrać się wielka bitwa. Walki toczą się również w dalszym ciągu na północny zachód od Szanghaju, w okolicach Tai-Czang.

Nankin siedzibą centrali Chińskiej Federacji Pracy

PEKIN (PAP). — Agencja Nowych Chin donosi, że siedzibą centrali Chińskiej Federacji Pracy został obrany Nankin.

Władze miejskie Nankinu zostały już całkowicie zorganizowane. Burmistrzem Nankinu został generał Liu-Po-Czeng.

Komunikat

Uwaga! Słuchacze Kursu dla Korespondentów fabrycznych i Redaktorów gazetek ściennej.

Dzisiaj o godz. 17 seminarium z wykładu „Partia nowego typu”. Godz. 18 wykład „Historia WKP(b)” rozdział V. Obecność obowiązkowa.

Wydz. Propagandy ŁK PZPR i Redakcja „Głosu Robotn.”

Redakcja „Głosu Robotniczego” wspólnie z Okręgową Komisją Związków Zawodowych zorganizowała

Wystawę Gazetek Ściennych

Wystawa mieści się w lokalu Spółdzielni Pracy Artystów Plastyków przy ul. Piotrkowskiej 102. Otwarcie nastąpi w sobotę dn. 14go bm. o godz. 12-ej. Wejście bezpłatne.

W sprawie wycieczek zbiorowych prosimy zwracać się do Redakcji, tel. 219-42.

Rozsądny krok episkopatu węgierskiego

W tym samym mniej więcej czasie, kiedy episkopat polski ogłosił swój list pasterski, będący wyrazem wrogości stanowiska hierarchii kościelnej wobec Polski Ludowej, biskupi węgierscy wystosowali list do komitetu wyborczego węgierskiego Niepodległościowego Frontu Ludowego, w którym m. in. oświadczyli: „Episkopat węgierski na posiedzeniu w dniu 5 maja, ponawia wydaną w r. 1947 odezwę do wiernych, w której nawoływał do brania udziału w wyborach. Episkopat węgierski będzie popierał każdą działalność państwa, mającą na celu podniesienie dobrobytu ludności oraz rozwój kraju”.

Oświadczenie episkopatu węgierskiego zostało bardzo przychylnie przyjęte przez szerokie rzesze wierzących katolików oraz spotkało się z uznaniem władz rządowych. Organ postępowego mieszczaństwa „Magyar Nemzet” pisał z tej okazji: „Ogromna większość wierzących katolików na Węgrzech dowiedziała się z radością o tym pozytywnym stanowisku episkopatu. Widzą oni w tym pierwszy poważny krok na drodze do pojednania między Kościołem a Państwem”. Zaś wicepremier Rakosi podczas wielkiego wiece przedwyborczego w Cellőmölök, witając oświadczenie episkopatu, powiedział: „Wierzymy, że wśród kleru katolickiego zwycięży zdrowa myśl, a postępowy odłam księży, który z dnia na dzień się powiększa, potępi dotychczasową działalność zwolenników Mindszenty'ego”.

Oświadczenie episkopatu węgierskiego jest dowodem, że kler katolicki wyciągnął odpo-wiednie wnioski z procesu Mindszenty'ego, procesu, który z całą jasnością odsłonił antypaństwowe i antyludowe nastawienie pewnej, nielicznej grupy dostojników kościelnych, związanych z obcym imperializmem i ślepo wykonujących polecenia Watykanu.

Oświadczenie to jest również dowodem, że episkopat węgierski zrozumiał, iż jego dotychczasowa działalność była skierowana przeciwko mi-

lionowym masom węgierskich katolików, którzy solidarnie stanęli do budowy nowego, lepszego ustroju i do wykonywania lepszego jutra. Oświadczenie to świadczy wreszcie o tym, że w łonie episkopatu węgierskiego zwyciężył ten odłam duchowieństwa, który po aresztowaniu Mindszenty'ego potępił jego działalność i rozpoczął z rządem węgierskim rokowania w sprawie unormowania stosunku Kościoła do Państwa.

Rokowania, które rozpoczęli biskupi katolicki z Państwem zostały jednak zerwane przez... Watykan. W tym po-ciągnięciu widać jasno, że Watykan nie chciał dopuścić do przywrócenia normalnych stosunków pomiędzy Kościołem a Państwem na Węgrzech, wykorzystując sprawę Mindszenty'ego do szkalowania i rzucania oszczerstw na ludowe państwo węgierskie. Ta działalność Watykanu została zsynchronizowana z oszczerzą propagandą anglo-amerykańskich imperialistów, którzy pragnęli sprawę Mindszenty'ego wykorzystać dla swych politycznych celów i dla podżegania przeciwko państwom demokracji ludowych. Manewry Watykanu nie przyniosły jednak oczekiwanych przezeń

rezultatów, o czym świadczy właśnie oświadczenie episkopatu węgierskiego.

Po raz pierwszy episkopat węgierski uznał publicznie do tychczasowe osiągnięcia Republiki Węgierskiej i zaakceptował również węgierskie plany gospodarcze. Jego pozytywne stanowisko wobec wielkiego wysiłku demokracji węgierskiej jest niemałym ciosem dla reakcji, która widziała w

Kościół ostatnią swą ostoję. W świetle enuncjacji episkopatu węgierskiego co najmniej dziwne się musi wydać każdemu Polakowi obecne stanowisko episkopatu polskiego, który, jak dotąd, nie przejawia dobrej woli, lecz przeciwnie, czyni wszystko, ażeby do dobrych stosunków między Państwem a Kościołem nie dopuścić.

A. Bahdaj

Wiktor Woroszyński

Niezapomniane wrażenia

Podajemy poniżej artykuł znanego poety W. Woroszyńskiego, bawiącego obecnie w ZSRR wraz z delegacją pisarzy i dziennikarzy polskich.

Dni naszego pobytu w Moskwie pozostaną na zawsze w naszej pamięci. Serca nasze przepełnia uczucie wdzięczności dla gościnnych gospodarzy, dla naszych radzieckich przyjaciół. Głęboce wrażenie wywarł na

nas Kreml, w którym bohater-ska przeszłość Rosji przeplata się z przejawami działalności twórczej nowego radzieckiego społeczeństwa socjalistycznego. Zwiedzając majestatyczny Wielki Pałac Kremleski, z historycznych komnat carskich przeszliśmy do nowej wspaniałej sali posiedzeń Rady Najwyższej ZSRR i RSFR. W sali tej zbierają się najlepsi synowie kraju dla omówienia nowych stałowych planów pięcioletnich, gigantycznych planów przekształcenia przyrody oraz aktualnych zadań społeczeństwa radzieckiego, kroczącego pod wodzą wielkiego Stalina ku komunizmowi.

W Zbrojowni Kremleskiej oglądaliśmy pamiątki starożytnej kultury wielkiego narodu rosyjskiego. Przed wybuchem Rewolucji Listopadowej bezcenne te skarby stanowiły własność carów, wielmożów i duchowieństwa. Obecnie zaś należą do mas pracujących, do wszystkich obywateli ZSRR.

Oglądając z ogromnym zainteresowaniem ekspozycję Zbrojowni, zwróciliśmy szczególną uwagę na zabytki, świadczące o tym, że już w zamierzchłej przeszłości istniała łączność kulturalna narodów Rosji i Polski.

Tegoż dnia zwiedziliśmy mauzoleum Lenina.

Ze wzruszeniem wpatrywałem się w rysy, jak gdyby żywej twarzy wielkiego geniusza ludzkości, pod którego przewodnictwem dokonano pierwszej w świecie rewolucji socjalistycznej. Idee jego można porównać z dynamitem, który rozsądza podstawy starego ustroju kapitalistycznego i z cementem, umacniającym gmach nowego ustroju socjalistycznego. Przy chodząc tu do Lenina robotnicy, chłopcy, przedstawiciele inteligencji, przychodzą kobiety, starsze kobiety, młodzież i dzieci. Stojąc obok milczącej strażnicy honorowej, zrozumiałem głęboki sens słów największego poety epoki radzieckiej, Włodzimierza Majakowskiego: „Lenin żył. Lenin żyje. Lenin będzie żył”.

Za mauzoleum, u podnóża murów kremleskich, znajdują się groby znakomitych rewolucjonistów, którzy życie swe złożyli w ofierze dla dzieła realizacji socjalizmu.

Leżą tam pochowani: Frunze, Nadzieja Krupskaja i Klara Zetkin, Maksym Gorkij, L. Kłimkin, A. Zdanow, wielki humanista i niezmordowany bojownik rewolucji Feliks Dzierżyński, którego imię stanowi symbol nierozwrańczej wiary nowej Polski z wielkim Związkiem Radzieckim.

Sprawa Indonezji odroczone w ONZ

NOWY JORK (PAP). — Zgromadzenie Generalne 48 głosami przeciwko 6, przy 3 wstrzymujących się, powzięło uchwałę w sprawie odroczenia dyskusji nad kwestią Indonezji do następnej sesji.

Po przegranej w Chinach

Amerykanie liczą na Formozę

Najwięksi już nawet opty-miści spośród polityków amerykańskich zdają sobie sprawę, że przegrana ich w Chinach jest faktem dokonany-m i że Chiny stracone są dla imperializmu. Mimo tej dotkliwej klęski ludzą się jednak niektórzy z nich, że może uda im się utrzymać bodaj na małym skrawku ziemi chińskiej, by stąd wypuszczać na ten kraj macki imperializmu. Skrawkiem tym ma być wyspa Formoza, zwana Tajwan.

Oto co pisze o tej sprawie francuska „Action”.

Formoza została zwrócona Chinom w roku 1945 po 50 la-

tach okupacji japońskiej. Po wyzwoleniu Mukden, Narodowa Rada Bezpieczeństwa USA w raporcie do Trumana uznała, że „za wszelką cenę” należy budować na Formozie bazy strategiczne. Wkrótce potem eksperci amerykańscy rzadzili się już na wyspie, oraz na przyległych mniejszych wysepkach. W tym samym czasie prasa amerykańska rozpoczęła kampanię, mającą na celu wykazać, że Formoza związana jest z Japonią i że pomoc amerykańska będzie udzielana Japonii i Formozie razem.

Ostatnio Formoza znowu

przykuwa uwagę amerykańskich strategów. Ma ona bowiem ogromne znaczenie, jest jakby bramą wejściową na kontynent azjatycki, wspaniałą bazą wypadową.

Dziennikarz amerykański Joseph Alsop, który uważany jest za nieoficjalnego rzecz-nika Departamentu Stanu, najspokojniej ujawnił na łamach „New York Herald Tribune” amerykański punkt widzenia na rolę Formozy w kalkulacjach Stanów Zjednoczonych, dotyczących Azji: „Albo w sposób zdecydowany a niemoralny — powiedział on — będzie my dążyć do utrzymania Formozy w przyjaznych nam relacjach, albo należy uważać nasze pozycje strategiczne na Pacyfiku za stracone”.

Pozostaje jeszcze jeden problem — pisał „Action” — którego amerykański dziennikarz nie wziął pod uwagę. To mianowicie, że mieszkańcy Formozy już od przeszło dwóch lat prowadzą walkę partyzancką przeciw proamerykańskiemu rządowi Kuomintangu i że akcja ich w niedługim czasie w związku z ogólną walką wyzwolenia w Chinach osiągnie upragniony cel. Również i ta chińska wyspa, na której szuka obecnie schronienia Ciang-Kai-Szek zostanie wyzwolona przez Armię Ludową. Akt ten przekreślił ostatnie nadzieje amerykańskich imperialistów.

L. M.

Przyjęcie państwa Izrael do ONZ

Przedstawiciele państw arabskich opuścili salę posiedzeń Delegat Polski nawołuje nowego członka ONZ do przeciwstawienia się elementom imperialistycznym na Bliskim Wschodzie

LAKE SUCCESS (PAP). — Decyzją Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych państwo Izrael zostało w dniu 11 maja 59 członkiem Organizacji. Delegacja zapadła większością 37 wstrzymujących się.

Państwa arabskie do ostatniej chwili prowadziły akcję przeciwko przyjęciu państwa Izrael do Narodów Zjednoczonych i przedstawiciele ich w chwili głosowania ostentacyjnie opuścili salę.

W końcowej debacie Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych nad przyjęciem państwa Izrael do ONZ, delegat polski Drohojowski poparł wniosek specjalnej Komisji Politycznej Zgromadzenia w sprawie przyjęcia Izraela do organizacji.

Drohojowski przemawiając bezpośrednio przed głosowaniem oświadczył, że Polska powita przyjęcie państwa Izrael do ONZ w przekonaniu, że wzmożni to sprawę pokoju światowego. Drohojowski oświadczył, że Polska ma nadzieję, iż rząd Izraela zagwarantuje wolny dostęp do miejsc świętych w Palestynie członkom wszystkich wyznań, że rozwiąże pozytywnie kwestię paruset tysięcy arabskich uchodźców i inne problemy sporne z sąsiadami arabskimi, nawołując do współpracy z elementami arabskimi, które stawiają opór siłom imperialistycznym na Bliskim Wschodzie.

Drohojowski podkreślił, że państwo Izrael może liczyć na współpracę ze strony Polski i przypomniał rolę Stanów Zje-

dnoczonych i Wielkiej Brytanii, które przeciwstawiały się powstaniu państwa Izrael w okresie prac ONZ nad podziałem Palestyny.

Delegat polski wyraził nadzieję, że przywódce państwa Izrael nie zapomną o tym stanowisku państw anglosaskich i potrafią się oprzeć dalszym egoistycznym zamiarom międzynarodowej reakcji wobec nowego państwa.

Wbrew głosom USA i W. Brytanii

Specjalna Komisja ONZ zbada sytuację prześladowanej przez połudn.-afrykańskich faszystów ludności hinduskiej i murzyńskiej

LAKE SUCCESS (PAP). — Komisja Polityczna Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych uchwaliła rezolucję, zalecającą utworzenie specjalnej komisji dla zbadania sytuacji mniejszości hinduskiej w Unii Południowo-Afrykańskiej i zwołanie konferencji z udziałem przedstawicieli Pakistanu, Unii Południowo-Afrykańskiej i innych państw w celu pokojowego rozwiązania problemu dyskryminacji ludności murzyńskiej w Południowej Afryce.

W czasie debaty zabrał głos delegat polski — dr Suchy, który określił traktowanie Hindusów i ludności tubylczej przez rząd Unii Połud-

niowo-Afrykańskiej jako jaskrawe pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych.

Delegat polski zaznaczył, że podczas gdy inne państwa, uprawiające dyskryminację rasową, starają się ją ukryć, Unia Południowo-Afrykańska

prześladuje ludność tubylczą zupełnie jawnie.

Przeciwko rezolucji, zalecającej utworzenie komisji dla zbadania sytuacji w Unii Południowo-Afrykańskiej głosowali m. in. przedstawiciele Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Umowa handlowa między CSR i Holandą

PRAGA (PAP). Jak donosi czeska agencja prasowa CT, w Hadze podpisana została umowa handlowa między Czechosłowacją i Holandą, która weszła w życie w dniu 10 maja 1949 roku.

Na podstawie zawartej umowy Czechosłowacja otrzyma-

wać będzie kopry, cyng, kau-czuk, produkty rolnicze oraz artykuły holenderskiego przemysłu elektrotechnicznego i chemiczno-farmaceutycznego.

Umowa powyższa przewiduje dla każdej ze stron obroty w wysokości 86 milionów florów holenderskich.

40-lecie dzieła Lenina

MOSKWA (PAP). — 12 dni upłynęło 40 lat od chwili ukazania się genialnej pracy Lenina „Materializm i empirio-krytycyzm”.

W związku z tym, prasa radziecka zamieszcza liczne artykuły, w których podkreśla, że w pracy tej Lenin, rozwijając ideę Marksa i Engelsa, stworzył podstawy teoretyczne partii nowego typu — partii bolszewików.

„Wielka, przeobrażająca siła idei leninowskich, rozwiniętych i posuniętych naprzód przez STALINA — pisze „Prawda” — została potwierdzona przez samo życie, przebieg rozwoju historycznego”.

W. Ażriew

140

Daleko od Moskwy

— Wyratowałeś nas z nieszczęścia, drogi towarzyszu. Serdeczne dzięki, nie zapomnimy tego nigdy w życiu — dziękował rybakowi Beridze.

Aleksey z zainteresowaniem przyglądał się ludziom. Surowi i milczący, podobni byli w swoich ogromnych kożuchach do furmanów. Przy ognisku gospodarował ten, który wyprowadził inżynierów z burzy śnieżnej; był tu widocznie najstarszy. Zawinawszy się w kożuch usiadł i sponad ognia spojrzął na Beridze. Twarz nieznanego w czerwonych błyskach ognia zdumiała Beridze i Aleksego męską pięknością. Spojrzenie rybaka było śmiałe, nos ostry i cienki, podbródek mocno zaokrąglony. Uśmiechał się szeroko, jakgdyby wszyscy siedzieli nie na mrozie, ale w ciepłym pokoju.

— On zawsze wszystkich ratuje. Raz nawet został za to premiowany — powiedział ktoś z uśmiechem, a inni roześmiali się.

— Prawda, zdarzył mi się już raz taki wypadek. Przed pięciu laty zdarzyło mi się znaleźć zimą na Adunie dwóch zamrzniętych ludzi. Byli to buchalter i kasjer.

Wlokłem ich na plecach przez osiem kilometrów. Więc dali mi premię: nabrali podejrzenia, czy nie ja ich wykończyłem. Póki rozpatrywali tę sprawę, dwa tygodnie przesiedziałem w areszcie. Przyjaciele jeszcze dotąd śmieją się ze mnie.

Rybak opowiadał spokojnie, sam się śmiejąc z siebie. Aleksu spodobał się jego głos w którym brzmiała jakaś miękkość połączona z niskim basowym tonem. „Na pewno świetnie śpiewa” — pomyślał Aleksey. Beridze, słuchając opowiadania rybaka, śmiał się tak, że broda jego wystająca z worka, aż podskakiwała.

— Szczęście, że jeszcze żyliśmy, kiedy natrafiliśmy na nas, bo znów bylibyście premiowani, — powiedział.

— Jednakże od tej pory cierpię na jakąś chorobę — rybak cbejrzał wszystkich i wyraz twarzy jego stał się surowy. — W czasie niepogody nie potrafię siedzieć w domu. Wciąż mi się wydaje, że ginie na Adunie czwaj ludzka dusza. A przecież trudno, nie mając doświadczenia, wydostać się stąd! I mnie zawsze przypada taki los, że prawie co rok natrafiam na kogoś!

— I dzisiaj też, — mówił ludzie przy ognisku — zaczął nadsłuchiwać: „Strzelają!”... My go pocieszamy, a on się gniewa: — „Ludzie giną, a my siedzimy bezczynnie!” I widocznie nie na próżno się niepokoił.

Beridze, gdy tylko nieco odpoczął i wrócił do sił, rozpoczął ożywioną rozmowę z rybakami. Rybacy chętnie zwierali się ze swoich trosk. Połów w Dolnej Szance

był cały czas marny, mało ryb i za dużo wody. A obecnie jest ryb dużo.

Oni, rybacy, idą na posiedzenie do powiatu, ale burza śnieżna zatrzymała ich i prawdopodobnie się spóźnią. Beridze, który lubił wszystko wykorzystywać dla wiadomego celu, zaczął wypytywać, jak wielkie są wylewy Adunu w tych okolicach. Potem zaczął opowiadać o budowie rurociągu i o tym, że trasa została przeniesiona z jednego brzegu na drugi.

Aleksey rozgrzał się w worku i zdrzemnął przy gwarze głosów, które jeszcze słyszał na początku, a potem wszystko jak gdyby rozplynęło się w ogarniającym go śnie. Nie wiedział, czy upłynęła godzina, czy tylko kilka chwil, kiedy obudził go okrzyk Beridze. Aleksey potrafił spać przy największym hałasie, ale budził się natychmiast gdy się do niego zwracano.

— Spójrz, Aleksey, kto jest naszym wybawcą! — głosno, w podnieceniu mówił Beridze, podnosząc się. — Przecież to jest Karpow. Mój współautor projektu przeniesienia trasy na lewy brzeg! Rozmawialiśmy, rozmawialiśmy, aż sprawa się wyjaśniła. Czulem z rozmo-wy, że jakiś dziwny rybak siedzi przede mną. Budowniczy, a nie rybak! My, drogi towarzyszu, dużo dobrego słyszeliśmy o was, Zaikind was szukał i wysłał nawet do was list. Powinności, po prostu jesteście zobowiązani powrócić na budowę.

d. c. n.

Ewidencja partyjna

Przeprowadzona dużym nakładem pracy wszystkich ogniw naszej Partii akcja sczenia szeregow partyjnych po za wielkimi osiągnięciami politycznymi i ideologicznymi miała wielkie znaczenie dla stworzenia właściwych dla Partii nowego typu form pracy organizacyjnej. Jednym z ważnych zadań było zorganizowanie prawidłowej ewidencji, obrazującej dokładny stan liczbowy, socjalny i organizacyjny naszej Partii.

Zadanie to spełniła akcja rejestracyjna. Na ostatnim plenum KC PZPR stwierdzono, że kwestionariusze wypełniło 1 milion 359 tysięcy członków Partii, tj. 95 proc. figurujących poprzednio w ewidencji PPR i PPS członków.

Akcja wypełnienia kwestionariuszy, do której wciągnięta została cała partia, miała wielki wpływ na usprawnienie pracy naszych organizacji partyjnych. Pozwoliła ona wypowiedzieć walkę nieporządkom, nieścisłościom i wszelkim objawom niedbalstwa w dziedzinie tak ważnej, jaką jest dokumentacja partyjna. Akcja ta pozwoliła ujawnić pozostałości socjaldemokratycznego pojmowania obowiązków organizacyjnych, zarówno poszczególnych ogniw partyjnych, jak i poszczególnych członków Partii i zmobilizować Partię do ich przewyższenia. Nieodpowiednie pojmowanie dyscypliny partyjnej, które znalazło wyraz w nieścisłej niejednokrotnie ewidencji członków, w figurowaniu tzw. „martwych dusz” w rejestracjach ewidencyjnych — wszystko to należy traktować jako objawy nieświadomości siebie przez niektóre organizacje partyjne ważności prowadzenia dokładnej, operatywnej ewidencji i dokumentacji partyjnej. Toteż wielkim osiągnięciem pracy rejestracyjnej jest doprowadzenie do świadomości członków Partii znaczenia prawidłowej ewidencji: doprowadzenie do ich świadomości, że prawidłowa ewidencja jest ważnym elementem sprawnej i politycznie słusznej pracy wszystkich ogniw naszej Partii.

Jakie płyną stąd wnioski?

Należy wyciągnąć nauki z dotychczasowych doświadczeń i błędów. Należy zdać sobie sprawę, że mimo wielkiego przełomu w dziedzinie uporządkowania ewidencji spotykamy jeszcze gdzienigdzie objawy niedbalstwa lub nieścisłości. Tam, gdzie one jeszcze istnieją, winny być jak najrybniej usunięte. Najważniejszą zaś rzeczą jest uświadomienie każdego członka partii o jego obowiązku czuwania nad prawidłowym wciągnięciem go do rejestru organizacji, w której pracuje lub wykreslenia z niej, gdy się przenosi do innej. Dbałość o prawidłową ewidencję nie może być jedynie sprawą sekretarza organizacji partyjnej lub odpowiedniego wydziału, jest ona ważną sprawą, o którą powinien dbać każdy członek partii.

Niedopuszczalne są wypadki, by członek danej organizacji partyjnej, przenosząc się na inny teren pracy nie zakomunikował o tym, lub nie uzgodnił tego ze swoim bezpośrednim kierownictwem partyjnym, by fakt ten nie był natychmiast odnotowany w ewidencji.

Natychmiast zaś po przybyciu na nowe miejsce pracy należy zakomunikować o swej przynależności do partii sekretarzowi danej organizacji, tak, by mógł się zainteresować otrzymaniem dokumentacji nowoprzybyłego członka partii.

Zrozumienie przez ogół członków partii znaczenia dokumentacji partyjnej oraz ważności przestrzegania dokładnej ewidencji pomoże organizacjom partyjnym w ich pracy organizacyjnej, pomoże w nakreśleniu zadań każdemu członkowi partii, w kontroli ich wykonania.

Zdanie sobie sprawy z ważności prawidłowej ewidencji i usilne prace nad jej ostatecznym, pełnym uporządkowaniem ma szczególne znaczenie przed wzmianką legitymacji

partyjnych, jaka nastąpi w najbliższym czasie.

Dobrze postawiona ewidencja partyjna pozwoli w sposób sprawny przeprowadzić wymianę legitymacji, pozwoli wręczyć legitymacje wszystkim uczciwym, ofiarnym towarzyszom.

Dobrze postawiona ewiden-

cja zapobiegnie próbom przedostawania się do partii ludzi, którzy nie są godni miana PZPR-owca.

Należy podkreślić, że sprawa ewidencji uwzględniona została w tak doniosłym dokumencie, jakim jest legitymacja PZPR-owca. Istnieć w niej będzie specjalna rubryka,

w której będą odnotowane przez sekretarzy partyjnych, wszelkie przeniesienia z jednej organizacji partyjnej do drugiej. Ułatwi to w znacznym stopniu władzom organizacyjnym i członkom tych organizacji ściśle przestrzeganie obowiązków ewidencyjnych.

L. K.

Nasi delegaci na Kongres Związków Zawodowych Ob. Marta Martyniak z VI-go Oddziału Zw. Zawodowych

— Tak, to ja jestem delegatką z VI-go oddziału Związków na Kongres Związków Zawodowych — mówi ob. Martyniak, podnosząc głowę z nad rozłożonych na stole papierów. A chociaż głos jej jest zupełnie spokojny, nie trudno odczuć w nim nutkę zadowolenia i pewnej dumy. Przecież wybór ten musiał być wynikiem zaufania i uznania, jakim cieszy się ob. Martyniak na terenie swej pracy.

Tak jest w rzeczywistości. — Pracowałam 20 lat w fabryce, jako przewijaczka, znam więc i rozumieć wszystkie sprawy, z jakimi zwracają się do mnie robotnicy. Wiem też, w jaki sposób można usunąć różne trudności i rozwiązać kłopoty moich dawnych towarzyszek pracy — zdradza ob. Martyniak „sekrety” swego powodzenia w pracy. Już w PZPB Nr 9 oceniono jej wyrobień społeczne i zdolności organizacyjne. W 1948 r. została przewodniczącą Komisji Kobiecej, a od kilku miesięcy awansowała na stanowisko referentki socjalnej wydziału kobiecego przy VI oddziale Związków Zawodowych. Oczywiście, obowiązki jej znacznie wzrosły. Teraz ma pod swą opieką wszystkie kobiety, zatrudnione w PZPB Nr 1, PZPB Nr 7 i PZPB Nr 14. Przychodzą tu z najróżniejszymi sprawami: czasem jest to jakaś niesprawiedliwość w wypłacie, w obliczeniu bazy produkcyjnej, trudności przy otrzymaniu urlopu, czasem jakieś nieporozumienie z majstrami lub kierownikami. W każdym wypadku ob. Martyniak stara się zgłębić sprawę, sama interweniuje, dochodzi prawdy i sprawiedliwości.

Prócz tego do niej należy kontrola opieki nad matką i dzieckiem, sprawdzanie, czy w żłobkach i przedszkolach fabrycznych wszystko jest, jak potrzeba.

Nic dziwnego, że wypełniając sumiennie swe obowiązki i będąc dla swych interesantek nie suchą „urzędniczką”, ale serdeczną opiekunką i jakby matką, zdobyła sobie sympatię i uznanie kobiet ze wszystkich trzech fabryk.

Ob. Martyniak jest pewna, że na Kongresie Związków Zawodowych uzyska wiele cennych wytycznych do dalszej pracy. Tow. Martyniak szczególnie „leży na sercu” zagadnienie opieki nad matką i dzieckiem. Trzeba jeszcze bardziej rozbudować sieć żłobków i przedszkoli tak, aby znalazły w nich miejsce wszystkie dzieci kobiet pracujących. Trzeba zakładać w szybkim tempie stacje opieki lekarskiej, aby można było stale czuwać nad stanem zdrowotnym matki i dziecka. Innym ważnym zagadnieniem, które stanie się tematem ob-

rad Kongresu, będzie sprawa czasów pracowniczych. Jestem pewna, że opracujemy dokładnie metody rozszerzenia i spopularyzowania akcji czasów wypoczynkowych, leczniczych i rodzinnych. Naszym dążeniem jest, aby każdy robotnik, każdy pracownik umysłowy wykorzystał przyśługujące mu czasy, aby

mogł leczyć się, aby matki mogły jechać na czasy razem ze swymi dziećmi.

Jestem przekonana, że wiele jeszcze innych spraw znajdzie swój oddźwięk podczas obrad Kongresu i że po tych obradach Związki Zawodowe rozwiną intensywną pracę, aby jeszcze owocniej działać dla dobra mas pracujących.

Zagadnienia higieny i bezpieczeństwa pracy

Co działo już — a co jeszcze niedomaga w zakładach dawn. Weigta

Budowa zakładów przemysłowych w ustroju kapitalistycznym miała na względzie wyłącznie zysk przedsiębiorcy. Zagadnienia higieny i bezpieczeństwa pracy stały na szarym końcu. Kapitalista chciał przy jak najmniejszym nakładzie kosztów, uzyskać jak największy dochód. Działło się to oczywiście z krzywdą robotnika, uważanego przez możnych ówczesnego świata za maszynę roboczą, nie potrzebującą żadnych udogodnień w pracy.

Typowym przykładem takiej, obliczonej tylko na zysk właściciela fabryki, były zakłady metalurgiczne Weigta. Na małej przestrzeni skupiono tu liczne zabudowania fabryczne tak, że na podwórzu, które jest składem koksu i żelastwa, trudno znaleźć wolne miejsce. Budynki nie remontowane w odpowiednim czasie, wymagają teraz ustawicznej naprawy. Park maszynowy przestarzały. Nie było oczywiście szatni ani urządzeń sanitarnych.

Ustrój Demokracji Ludowej stawia zagadnienie higieny i bezpieczeństwa pracy na równi z zagadnieniami produkcyjnymi. Robotnik musi mieć mak-

simum wygody w swoim zakładzie pracy, musi korzystać z wszelkich udogodnień, ułatwiających jego wysiłek twórczy.

W ten sposób również ujęto tę sprawę w zakładach Weigta już w 1945 r.

Dziś, po upływie prawie 4 lat, można już w zakładach d. Weigta ułożyć bilans dotychczasowych osiągnięć w dziedzinie higieny i bezpieczeństwa pracy i zastanowić się, co jeszcze pozostało pod tym względem do zrobienia.

Przeprowadzono niezbędne remonty budynków, odnowiono sale produkcyjne. W warsztatach mechanicznych zakładu się obecnie nową podłogę. W dziedzinie bezpieczeństwa pracy — zaopatrzone wszystkie maszyny w urządzenia ochronne, umieszczone wszędzie napisy ostrzegawcze. W trosce o stan zdrowotny pracowników — 25 robotników otrzymało maseczki pyłochłonne, a robotnik oczyszczający odlewy za pomocą pyłu i sprężonego powietrza, pracujący w trudnych warunkach, otrzymał specjalny skafander, zaopatrzonego w aparat do wciągania świeżego powietrza.

Zakłady posiadają już szatnię

i łazienkę. Niestety, sprawa ta nie została jeszcze całkowicie rozwiązana, bowiem szatnia i łazienka mieszczą się w jednej sali, skutkiem czego ubrania robotników nasiąkają wilgocią i parą. Rada Zakładowa planuje rozbudowę tej części budynku fabrycznego, aby szatnię umieścić na górze.

Referat Higieny i Bezpieczeństwa Pracy, Rada Zakładowa i Organizacja Partyjna „Weigta” dużo już zdziałały w celu polepszenia tu warunków pracy, wiele jeszcze pozostaje do zrobienia. Wszystkie oddziały produkcyjne powinny posiadać aparaty wyciągowe, dzięki którym nastąpiłaby znaczna poprawa warunków zdrowotnych. Dotychczas zastosowano wentylację wyciągową w odlewni, okazuje się jednak, że działa ona niewłaściwie, wchłaniając tylko 50 procent kurzu. Niemniej ważną jest sprawa zainstalowania centralnego ogrzewania. Dotychczas bowiem jedynym środkiem ogrzewania są koksowe i piecyki, skonstruowane przez robotników. Skutkiem tego sale produkcyjne są pełne czadu i niezdrowych wyziewów.

Najbardziej palącą jest jed-

nak sprawa czyszczenia. Ponieważ brak dla niej odpowiedniego pomieszczenia, znajduje się ona w przybudówce, otwartej całkowicie od strony podwórza. Podczas czyszczenia odlewów powstają dokoła tumany kurzu tak, że robotnicy, zatrudnieni na podwórzu, muszą przerywać swą pracę. Należy więc koniecznie pomyśleć o wybudowaniu specjalnego zamkniętego pomieszczenia dla czyszczenia, likwidując tym samym największą „hołotę” zakładów.

Mamy nadzieję, że nowy referent higieny i bezpieczeństwa pracy nie będzie szczędził sił, aby polepszyć warunki pracy robotników „Weigta”. Sprawa ta zajmie się niewątpliwie także Centralny Zarząd Przemysłu Metalowego.

Trzeba podkreślić, że robotnicy Weigta w pełni na to zasługują. Pracują bowiem bardzo wydajnie. Dla uczczenia Święta Majaowego wykonali w r. b. swój plan 4-miesięczny już w dniu 15 kwietnia. Plan roczny ukończą 15 listopada. Wyższy poziom higieny i bezpieczeństwa pracy umożliwi im uzyskać nie jeszcze lepszych wyników. Organizacja partyjna, Rada Zakładowa i kierownictwo fabryki powinny stale o tym pamiętać i zabiegać usilnie, aby załoga zakładów „Weigta” uzyskała możliwie najlepsze warunki pracy.

H. Sam.

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Nowe źródło oszczędności

Odpadki wulkanizowane uznano powszechnie za nienajbardziej się do jakiegokolwiek przeróbki. Nawet Państwowa Centrala Odpadków zrezygnowała z naszej oferty odebrania ich od nas. A tymczasem okazało się, że nie są one wcale bezużyteczne.

Jak to tego doszliśmy?

Rozpatrując pod kątem wdrożenia realizacji planu oszczędnościowego wszystkie nasze możliwości, zatrzymaliśmy się szczególnie nad sprawą tych „nieużytków”. Czyniliśmy rozmaite próby, które w końcu dały pożądane wyniki. Mianowicie, tow. Szczepański wspólnie z dyr. Popielskim oraz majstrami — Pończyńskim i Wasyliwem zestawili receptę, według której ze 110 ton odpadków można wyprodukować czterdzieści tysięcy gumowych wycieraczek.

Po dokładnym skalkulowaniu okazało się, że dzięki temu wy-

nalazkowi będziemy mogli zaoszczędzić 7.360.000 zł. Wysłałmy w tej sprawie pismo do Zjednoczenia Przemysłu Gumowego, lecz — niestety, dotychczas nie otrzymaliśmy za-

danej odpowiedzi. A przecież pomysł nasz ze wszechmiar zasługuje na uwagę.

E. Bialecki
korespondent fabryczny „Głosu” z W. W. G. nr 6

Wzmacniamy sojusz robotniczo-chłopski

Konieczność zacieśnienia sojuszu między wsią i miastem została dobrze pojęta przez robotników PZPB w Rudzie Pabianickiej. Postanowili oni przyjąć z pomocą ośrodkowi maszynowemu gminy Kruszwę. W tym celu wyjechała do wsi Górki Małe i Górki Duże grupa towarzyszy z warsztatu mechanicznego w celu wyremontowania małego i średniorolnym całopomprzetu i narzędzi rolniczych.

Po całodziennym pracy naprawiono kilkanaście maszyn rolniczych, jak siewniki, dołowniki, kopaczki itd., co umożliwiło chłopom wsi Górki Małe zabrać i obsianie swych gruntów

bez uciekania się do „pomocy” bogaczy wiejskich.

Nasza grupa nie poprzestała jednak na samych tylko naprawach. Wieczorem, w świetlicy, odbył się wieczór artystyczny, poprzedzony serdecznymi przemówieniami przedstawicieli chłopów i robotników.

Po pewnym czasie, do fabryki naszej przybyła delegacja chłopów w celu zaznajomienia się z naszą pracą. Zwiedzili oni żłobek, świetlicę i inne urządze-

nia, a następnie wzięli udział w akademii.

Na następny „edzień” znów wyjechała do wsi nasza ekipa remontowa i dokonała wielu koniecznych napraw. Przy pożegnaniu cała niemal wieś wyraziła życzenie odwiedzenia naszych zakładów.

Chętnie przyjmujemy tak miłych gości.

L. Bogus
korespondent fabryczny „Głosu” PZPB w Rudzie Pabianickiej

Zobowiązania PZPB i W Nr 22

Na cześć II Kongresu Związków Zawodowych wszyscy pracownicy umysłowi naszych zakładów samorzutnie postanowili przylączyć się do współzawodnicstwa przedkongresowego. Rada Zakładowa wraz z dyrekcją zobowiązały się zorganizować drugi kurs dla analfabetów, obliczony na 25 uczestników, oraz kurs dokształcający dla 30 osób. Postanowiono też pozyskać dla współzawodnicstwa straż pożarną tak, by ilość współzawodniczących w naszych zakładach wynosiła 50 procent wszystkich zatrudnionych.

Kierownik przedalini, ob. Ambrozjak, zobowiązał się podnieść wyprzed o 1 proc.

Przódka, przodownica pracy, Grzello, wraz ze swym zespołem zobowiązała się zmniejszyć znacznie ilość odpadków.

Młodzież zakładów również nie pozostaje w tyle. Młodzieńcy zobowiązali się wykonać do 1-go czerwca boisko sportowe, a następnie zorganizować sekcję siatkówki, bokserską i pong-pongową.

Nasz Komitet do współpracy ze wsią zobowiązał się nawiązać dodatkowo łączność ze wsią Plecką Dąbrową, w powiecie kutnowskim.

J. Janicki
korespondent fabryczny „Głosu” PZPB z W. Nr 22

Załoga PZPB Nr 8

rozwinęła współzawodnicstwo pracy

Jednym z zobowiązań załogi PZPB Nr 8 dla uczczenia święta 1 Maja było opracowanie sposobów rozwinięcia współzawodnicstwa wśród całej załogi i zorganizowanie zespołów w oddziałach nie objętych jeszcze współzawodnictwem. Zobowiązanie swe wykonaliśmy.

Weigtańskimi do współzawodnicstwa wykończalnię i farbiar-

dwóch oddziałach 20 zespołów, (średnio po 7 osób w zespole). W innych oddziałach wydatnie zwiększyliśmy ilość zespołów. Ogólna ilość zorganizowanych na cześć 1 Maja zespołów wynosi 67. Obecnie więc w całych zakładach istnieje 180 zespołów, do których należy 36,7 procent wszystkich zatrudnionych.

Urządzane u nas systematycznie zebrania majstrów i kierowni-

ków zespołów dają doskonałe wyniki — podnoszą jakość wyprodukowanych towarów i wybitnie zmniejszają ilość opuszczonych godzin pracy. Obecnie opracujemy specjalny kalendarz tych zebrań, mający ugruntować systematyczność w ich odbywaniu.

F. Andrzejewska,
Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPB Nr 8

TRYBUNA młodych

Na progu nowego życia

Zadania maturzystów roku 1949

Matura. Słowo to słyszy się dziś w wielu szkołach średnich.

Boją się matury zazwyczaj ci, którzy nie uczyli się w ciągu roku, a którzy dopiero w kwietniu po parkach i skwerach rozpoczęli gwałtowne „wkuwanie się”. Obojętnie o maturę mówią ci, którzy nie doceniają jej znaczenia, którzy zazwyczaj życia nie traktują poważnie, a dla których matura rozumie się jako jedynie coś co kończy naukę w szkole średniej. Z entuzjazmem o maturę mówią ci wszyscy, którzy uczyli się systematycznie i z zapałem, którzy swój obowiązek uczenia się rozumieli, jako ważną i odpowiedzialną funkcję społeczną, którzy bardzo często maturę otrzymają właśnie dzięki nowemu ustrojowi, dzięki udostępnieniu szkolnictwa średniego najszerszym rzeszom młodzieży.

Jest to przeważnie młodzież robotnicza i chłopska, ci, którzy w okresie przedwojennym bardzo często o maturę mogli jedynie marzyć, są to w znacznej części członkowie naszej organizacji — przodownicy w nauce — ZMP-owcy.

Dla nich matura — to radość, ale zarazem wielki dzień. Dla nich matura, to akres, w którym zastanawiają się poważnie nad dalszym swym życiem i pracą. Bo z maturą te sprawy wiążą się nierozdzielnie.

Bardzo wielu dzisiejszych maturzystów — to ludzie, którzy tworzyć będą kadry nowej ludowej inteligencji polskiej, z ludem nierozłącznie związanej i dla ludu pracującej. Bardzo wielu dzisiejszych maturzystów — to ci, którzy za kilka miesięcy w znacznej części pójdą na wyższe uczelnie, stojące dla nich otworem. Zmieniamy skład społeczny młodzieży, studiującej na uniwersytetach, politechnikach, czy innego rodzaju szkołach wyższych. Coraz więcej tam młodzieży robotniczej i chłopskiej, coraz więcej tych, którzy przebojem, czasem przy wielkim nakładzie wysiłku i pracy otrzymują w majowej dni maturalne świadectwo dojrzałości.

Krajowi naszemu potrzebna są dziesiątki tysięcy ludzi z wyższym wykształceniem. Potrzeba lekarzy, inżynierów, agronomów, prawników, pedagogów. Maturzyści nie mają po sobie obawiać się dziś „przerostu inteligencji”, nie muszą odczuwać lęku, że po otrzymaniu dyplomu nie znajdą pracy w swoim zawodzie. Nasza rozrastająca się i krocząca w szybkim marszu do socjalizmu Ojczyzna potrzebuje ludzi nauki, potrzebuje twórców nowego, kulturalnego i technicznego dorobku narodu.

Maturzyści winni o tym pamiętać. Pamiętać, winni, że wybór zawodu, że decyzja takiego, czy innego kierunku studiów, to niezwykle wagi postanowienie.

Maturzyści, idący na wydziały lekarskie, wiedzieć muszą, że na nowe kadry lekarzy polskich czekają nasze wsie, miasteczka i miasta, że oni właśnie, znając zaniedbania w dziedzinie zdrowotności w Polsce, winni być nieustraszeni wojownikami o zdrowie fizyczne polskiego człowieka pracy. Maturzysta — medyk za kilka miesięcy musi zmienić fałszywe pojęcie funkcji lekarza jako jedynej rentownego „wolnego zawodu”, połączonego z posiadaniem prywatnego gabinetu na głównej ulicy wielkiego miasta. Lud polski nie chce takich lekarzy, którzy oceniają pacjenta według ilości pieniędzy, płaconych mu za wizytę.

Kolejny — maturzysta, którym marzy się politechnika, wiedzieć musi, że właśnie dzięki połączeniu wysiłkom polskiego inżyniera, technika i robotnika dźwiga się z ruin Warszawa, płoną piecownice i dymią fabryki.

Inżynier w Polsce Ludowej przestał być płatnym najemnikiem obcego czy rodzinnego kapitału. W unarodowionym przemyśle może dziś rozwinąć swe siły i zdolności w interesie całego narodu.

Na tysiące agronomów czeka polskie rolnictwo, na niezliczone szeregi wychowawców i pedagogów oczekują budujące się szybko szkoły i rosnące radośnie młode pokolenie Polski.

Świadomość tego wszystkiego nakłada na maturzystów obowiązek wybrania sobie zawodu już dziś. Wyboru takiego zawodu, który szedłby równoległe zarówno z ich samowolą jak i ze zdolnościami.

Na nasze wyższe uczelnie pójść powinni najlepsi. Pójść ci, którzy nie będą marnotrawili wysiłku polskiego robotnika.

ka i chłop, dzięki którym na polskich wyższych uczelniach studiuje dziś dziesiątki tysięcy młodzieży. Pójdą ci, którzy przedownictwo w nauce uważają będą za swój zasadniczy obowiązek obywatelski.

Takich ludzi właśnie, takich maturzystów da na wyższe uczelnie nasza organizacja. Organizacja, posiadająca przodującą ideologię i przodujących ludzi.

Piśmienne egzaminy maturalne już trwają. Za kilka dni na stąpią ustne. Pod koniec maja mury szkół średnich opuszczają tysiące maturzystów, maturzystów roku 1949. Wiele z nich opuści je nie tylko ze świadectwami dojrzałości, lecz również z zaświadczeniami pracy społecznej, które da maturzystom ZMP-owcom Związek Młodzieży Polskiej.

Niech te dwa świadectwa będą zawsze ze sobą w zgodzie. Niech będą podwójną nagrodą za naukę i pracę, — za kulturny wysiłek i trud maturzysty — ZMP-owca.

ORACZ

„My, ZMP-owców szkoła” Jak pracuje kurs szkoleniowy Dzielnicy Staromiejskiej

Jesteśmy w lokalu Dzielnicy Staromiejskiej ZMP. Dochodzi godzina 18-ta. Uczestnicy kursu szkoleniowego aktywnie Dziełniccy zaczynają się schodzić. Są to przeważnie przewodniczący kół fabrycznych i członkowie zarządów kół.

Kierownik kursu kol. Siekowski informuje nas, że jest to kolejne płacone seminarium z wykładu „Deklaracja ideowo-programowa ZMP”. Podobne seminarium — mówi nam kol. Siekowski — stanowią na naszym kursie podstawę szkolenia. Każdy z uczestników może się wypowiedzieć, a przez przysłuchanie się dyskusji — dużo się nauczyć.

Punktualnie o godz. 18-tej wchodzi na salę prowadzący seminarium — kol. kol. Chabelski i Zawadzki. Zaczyna się seminarium. Padają krótkie, dobitne sformułowania w zagajeniu kol. Chabelskiego. Następuje dyskusja, na podstawie której można się zorientować, że uczestnicy kursu gruntownie przerabiają materiał. Wynika to wyraźnie z rzeczowych wypowiedzi: kol. Kaźmierczakówny, Kaczmarskówny, kol. Gomułka, Wawrzosa i innych. Poszczególne mówcy starają się wyciągać

ZMP-owski bilans Osiągnięcia organizacji wojewódzkiej w „Tygodniu Oświaty, Książki i Prasy”

Nasza organizacja na terenie województwa łódzkiego dołożyła wielu starań, by „Tydzień Oświaty” wypadł jak najwspanialej, aby stał się tygodniem, który jeszcze bardziej wzmoże prace oświatowe wśród młodzieży, zorganizowanej w naszych szeregach.

„Tydzień” ten był nie tylko świętem dla miast — czynnie występowała tu również młodzież z wiejskich i niechłopców wsi, rozrzuconych na obszarze województwa. Książka, będąca przed wojną w chłopskiej chacie często nieziszczalnym marzeniem, dotarła tam szeroką falą.

W Tygodniu Oświaty obsłużyliśmy 251 kół wiejskich ZMP pogadankami na temat książki

i prasy oraz jej znaczenia w walce o postęp. Pogadanki te miały również na celu spopularyzowanie wśród młodzieży akcji Komitetu Upowszechnienia Książki.

Plonem tej akcji jest 460 roz sprzedanych indywidualnie książek KUK wśród młodzieży z odległych wsi, dokąd nie mogła dotrzeć ani wystawa, ani stoisko z książkami. Jednocześnie zdobyto w ciągu „Tygodnia Oświaty” 38 prenumeratów indywidualnych i zbiorowych. Przeważnie to pow. konecki, który zdobył jako prenumeratów KUK 6 kół.

Koła ZMP przy pomocy spółdzielni wydawniczych „Książka i Wiedza”, „Czytelnik” i innych, zorganizowały we własnym zakresie 21 ZMP-owskich stoisk sprzedaży książek i stoisk objazdowych dla kół wiejskich.

Sprzedano b. wiele książek. Fakt, że największą popularnością cieszyły się książki radzieckie, świadczy o tym, że młodzież pragnie dobrej książki, oraz, że interesuje się życiem,

pracą i walką narodu radzieckiego.

Koła szkolne ZMP wspólnie z innymi organizacjami młodzieżowymi urządziły kilka wystaw. Okazałe wypadła wystawa w Gimnazjum Handlowym w Kutnie pod hasłem „Książka dla każdego”.

W ciągu „Tygodnia” urządzono 132 wieczory „dobrej książki”, organizowane przez nasze koła pod hasłem „Książka jest najlepszym wyrazem demokracji”. Wieczory te wypełniane były recytacjami, zacierpięciami z książek, opowiadaniem o warunkach bytu odległych ludów i o życiu naszych bliskich sąsiadów.

Niektóre fragmenty książek młodzież wiejska i robotnicza ujmowała w ramy pomysłowych inscenizacji.

Rozległa propaganda na rzecz książki i czytelnictwa, oraz po wszechiny zapał młodzieży sprawiły, że 72 koła ZMP zamówiły specjalne biblioteczki podległe koła. W bibliotekach tych znajdują się pozycje z literatury powieściowej polskiej i radzieckiej, pozycje z dziedziny zawodowej i biblioteczka klasyczna marksizmu.

Szturmowym zadaniem naszej wojewódzkiej organizacji było rozszerzenie akcji „zestawów dobrej czytelnictwa”. Akcja ta ma na celu niedopuszczenie do powstania wiotkiego analfabetyzmu.

W „Tygodniu Oświaty” powstało 29 nowych zestawów do dobrej czytelnictwa, w tym 5 w ośrodkach fabrycznych.

Zakończył się „Tydzień”, ale nie zakończyła się nasza praca nad upowszechnieniem książki i gazet wśród młodzieży miast i wsi. W ciągu „Tygodnia” nie udało się osiągnąć, ale te osiągnięcia stanowią przede wszystkim dowód, jak bardzo nasza młodzież pragnie książki i gazet, jak bardzo potrzebna jej jest nasza akcja oświatowa. Pracę w tym kierunku będziemy prowadzić dalej, stale i systematycznie.

J. Kiełan

Kier. Wydz. Ośw. - Szkol. Zarz. Wojew. ZMP w Łodzi

Odpowiedzi Redakcji

Kol. Stanisław Sionkowski, Koźla Wola: Waszą korespondencję zamieścimy w jednym z najbliższych numerów. Prosimy o nadsyłanie dalszych materiałów.

Kol. B. P.: Wasz wiersz pt. „Czerwony Maj” jest naszym

zdaniem słaby i dlatego nie możemy go zamieścić. Sądymy, że było by słuszne, gdybyście próbowali pisać prozą — opowiadania, nowelę lub reportaż z życia codziennego swojego środowiska. Prosimy w dalszym ciągu utrzymywać z nami kontakt.

Dlaczego nie pracuje koło ZMP przy wykończalni PZPB Nr 1?

Koło liczy 30 członków, którzy niewątpliwie chętni są do pracy organizacyjnej. Mimo to koło nie pracuje. A przecież odpowiednie warunki istnieją: jak świetlica, biblioteka — koło prenumeruje prasę młodzieżową. A jednak?

Przyczyna jest prosta: brak właściwego kierowania pracą koła ze strony Zarządu. Przewodniczący koła kol. Grezel, nie potrafił zanalizować dotychczas przyczyn, powodujących, że koło ogarnięte jest „snem”. Nie potrafił uświadomić sobie, że na ZMP-owskie koło patrzy młodzież pracująca w fabryce, że właśnie ZMP-owcy winni być przykładem dla innych młodzieńców.

Jak dotąd kol. Grezel nie zdołał zorganizować nawet zebrania koła. Cóż to oznacza i jakie stąd należy wysnuć wnioski? Przede wszystkim trzeba, żeby kol. Grezel i inni członkowie Zarządu zastanowili się nad tym, czy spełniają obowiązki ZMP-owca. Trzeba, żeby kole-dzy z Zarządu zebrał się i uczciwie, po ZMP-owski, zrewidowali swój stosunek do organizacji, przyznali się do swych błędów — znaleźli środki naprawienia sytuacji w kole. Trzeba, żeby Zarząd koła porozmawiał z członkami, a przede wszystkim z aktywistami koła, a następnie zwołał zebranie wszystkich członków, na którym należałoby wytknąć nierobów i leniwych w pracy organizacyjnej.

Koło przy wykończalni posiada również dobrych aktywistów. Jest takim kol. Hofman, winien nim być... kol. Milczarski, abosowent czasokursu ZMP.

Po to organizacja wysłała kol. Milczarskiego na czasokursy, żeby po powrocie bardziej aktywnie pracował na kole. A tymczasem kol. Milczarski o tym zapomniał. Musiele, kołowego Milczarski, dobrze zastanowił się nad tym.

Jeżeli kole-dzy z koła, czytając ten artykuł przemyślą sprawę i potrafią wyciągnąć praktyczne wnioski, to nie wątpimy, że w najbliższym okresie czasu będziemy mogli napisać, że koło przy wykończalni pracuje — dobrze pracuje!

— of —

Czy widziałeś już „Młodą Gwardię”?

Walka młodzieży komсомolskiej z niemieckim najazdem — oto treść wystawianej w Teatrze Wojska Polskiego sztuki A. Fiedlewa pt. „Młoda Gwardia”. Sztukę tę powinien zobaczyć każdy ZMP-owiec, każdy młody człowiek, pragnący poznać dzieje walki narodu radzieckiego. A dlaczego — postaram się pokrótce wyjaśnić.

W pierwszym okresie wojny ze Związkiem Radzieckim agresja niemiecka przybierała na sile. Pod naporem zbrojnych hitlerowskich padły wsie i miasta. Ale nie upadł człowiek radziecki — prawdziwy patriota socjalistycznej ojczyzny. Dywersja, sabotaż, niszczenie fabryk, hut i kopalni, błądzących dotychczas chłubą ich właścicieli — społeczeństwa sowieckiego — to była odpowiedź na rosnący terror i niek. W akcjach tych przodowali najbardziej świadomi młodzi obywatele radziecy — członkowie WKP(b) i ich młodsi towarzysze — komсомolcy.

Nie bacząc na groźne konsekwencje grupa krasnodonskich komсомolców z Olegiem Kosze-wojem na czele tworzy „Młodą Gwardię” — organizację ludzi,

zdecydowanych na wszystko. Rozpoczyna się systematyczna walka, której celem ostatecznym jest wyrzucenie Niemców z radzieckiej ziemi. Coraz to szerzej kręgi zatacza ich walka.

Ukazują się na szlupach plakaty, wzywające ludność do zachowania nieugiętej postawy wobec wroga, zapowiadające na deście innych, lepszych warunków. W rocznicę Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji na ulicach zjawiają się czerwone flagi — symbol socjalizmu i zwycięstwa. Transporty, wiozące amunicję i żywność dla wroga, wylatują w powietrze. Kolaboranci, zdradzający swój naród, znajdują należne im miejsce — na szubienicy. Tajna radiostacja utrzymuje kontakt ze sztabem

Głównym Armii Czerwonej. „Młoda Gwardia” rośnie. Rośnie i zyskuje coraz większy autorytet.

Niemcy wpadają na ślad „Młodej Gwardii”. Przywódcy i część żołnierzy zostają aresztowani. Tortury w więzieniu nie zdołały jednak zmusić ich do wydania pozostałych na wolność ich towarzyszy. Bohatersko, ze śmiechem na ustach, idą na śmierć. Wiedzą, że przyjdą po nich inni, wiedzą, że Socjalizm zwycięży.

Sztukę trzeba naprawdę zobaczyć, koniecznie winni ją zobaczyć każdy ZMP-owiec, dla którego Komсомol i ludzie typu Olega Koszewoja stanowią przykład wzoru hartu i zdecydowania w walce o słuszną i sprawliwą cel.

A. Na-

Kronika m. Radomska

KOMU WINSZUJEMY
Piątek, dnia 13 maja
1949 r.
Dziś: Serwacęgo

NIEJSZE TELEFONY

30 — Straż Pożarna
11 — Urząd Bezp. Publicznego
12 — „Głos Radomszczański”
12 — R. S. W. „Prasa”
13 — Powiatowa Komenda MO
51 — Miejski Komisarjat MO.
91 — Starostwo Powiatowe
50 — Szpital Powiatowy

Administracja — telefon nr.
12, czynna codziennie od godz.
9-iej do 16-iej.

Adres Redakcji i Administracji
„Głos Radomszczański”
Radomsko, ul. Reymonta nr. 39.

Plan oszczędnościowy „Jedynki” wykonany z nadwyżką

Nikt w „Jedynce” już obecnie nie wątpi, że gospodarka oszczędnościowa w tym zakładzie pracy — to sprawa żywa, narastająca w oddziałach produkcyjnych i magazynach fabrycznych, a nie biurowa robota statystyków.

Zresztą nie wolno niedoceniać pracy tych ostatnich, bo jej wyniki potwierdzają tylko nasze spostrzeżenia odośnie żywego ruchu oszczędności.

CO MÓWIĄ DANE
STATYSTYCZNE?

Przed wszystkim mówią one, że w porównaniu z osią-

gnięciami na odcinku oszczędnościowym z marca br. w kwietniu fabryka ma trzykrotnie większe oszczędności. Dane te mówią, że dziś więcej oszczędza się na surowcach niżeli przed rozpoczęciem planowej gospodarki oszczędnościowej. Z danych tych wynika, że nie tylko przekroczone oszczędności poczynione w miesiącach poprzedzających planową gospodarkę oszczędnościową, ale, że nieomal na wszystkich odcinkach można było przekroczyć drugi już z kolei, zwiększony, plan oszczędnościowy oddolny.

Miedzy innymi plan tarcia

przewiduje 65 procent wykozystania bali drzewnych, plan oddolny przewidywał zwiększenie tarcicy do 57 procent, a w rzeczywistości dzięki właściwej obróbce bali można było osiągnąć nie 65 i nie 67 proc. a 74 procent. Dało to w sumie w kwietniu 287 tysięcy złotych.

Jeszcze wyraźniejsze rezultaty osiągnięto przy właściwym niż dotąd wykorzystaniu tarcicy bukowej.

Do tej pory wykorzystywano tarcicę bukową w 43 procentach. Dzięki wzmoczonej czujności przy tarcicy można było w kwietniu wykorzystać tarcicę w 53 procentach bala. Dało to wygo-spodarowanych 1 milion 398 tys. złotych w przeciągu jednego tylko miesiąca.

Zniżono wreszcie normy zużycia materiałów pomocniczych, planowano między innymi zużycie 2742 kg polifury, a zużyto 2520 kg, co dało wygo-spodarowane 138 tys. złotych.

Razem zaoszczędzono 1 milion 981 tys. złotych.

Z danych powyższych wynika, że setki tysięcy złotych

zaoszczędzonych, to wyłączny sukces załogi, to praca ludzi na oddziałach produkcyjnych. „Jedynka” bez najmniejszych wątpliwości zużywa mniejsze ilości drzewa, polifury, kleju, oleju, racjonalniej obrabia surowiec — by podnieść jego wydajność. Wszystko to dzieje się w rezultacie znajomości planów oszczędnościowych.

NIEUWIDOCZNIONE
REZERWY

Podane przez nas cyfry nie są jednak pełne — brak jeszcze niewątpliwych zysków, jakie na odcinku ekonomicznego wykorzystania sił i środków produkcyjnych następują wskutek ruchu racjonalizatorskiego. Nie uwzględniono w sprawozdaniu i podsumowaniach znaczenia dla realizacji planów oszczędnościowych podniesienia dyscypliny pracy.

Gdy podsumujemy te oszczędności, stwierdzić możemy, że „Jedynka” w tym roku wykona swój plan oszczędnościowy w wysokości ok. 16 milionów złotych przedterminowo.

Co nowego w SP?

Komenda Powiatowa Powszechnej Org. „Służba Polsce” w Radomsku organizuje wycieczkę do miejscowości Dwory koło Oświęcimia, gdzie pracuje obecnie radomszczańska Brygada SP.

Ci wszyscy, którzy pragną udać się do Dworów, a przede wszystkim rodzice i rodziny junaków pracujących w Dworach korzystają ze zniżki kolejowej w 50-ciu procentach.

Zgłoszenia na wycieczkę przysyła Komenda Powiatowa SP w Radomsku.

Wycieczka planowana jest na 28 i 29 maja br.

HUFCE SP W RADOMSZCZAN
SKIM WYKONAŁY PLAN
TRZYDNIOWEK

Prace w ramach „trzydniówek” w naszym powiecie rozpoczęły się w początkach kwietnia br.

W tym roku w sposób dokładniejszy niżeli w ubiegłym junacy i junaczki wykonywały swe zadania w ramach „3-dniówek”, a to z tego względu, że te gorący plan prac hufców SP został opracowany szczegółowo i Komenda śledzi za jego wykonaniem.

Główne zadanie, jakie otrzymali junacy SP w kwietniu br., polegało na terminowym przeprowadzeniu prac zalesieniowych w naszym powiecie. Sprawom za lesienia nieużytków w powiecie radomszczańskim junacy poświęcili 5799 junakodniówek.

Te ponad pięć tysięcy junakodniówek daje oszczędności i wartości produkcyjną w wysokości 1 miliona 160 tys. złotych.

Przy zalesieniu nieużytków niejednokrotnie pracowali wszystkie hufce w terenie. Niektóre z nich wybiły się na czoło tak pod względem wykonania zadań jak i masowego udziału w akcji zalesieniowej.

Wyróżniły się następujące gminne hufce w naszym powiecie: Brudzie, Zytno, Konary, Konicpol. Wymienione gminy przekroczyły swe zadania od 150-ciu do 200 procent.

Zęskie hufce gminne wykonały ogółem prace objęte 657-ma junakodniówkami, hufce szkolne przepracowały 596 junakodniówek.

Marian Maciukiewicz

Wędrowka
po województwie

SKIERNIEWICE

Wydział Powiatowy w Skierniewicach uchwalił wypłacić 7 tysięcy zł na budowę stadionu sportowego w mieście.

Jednocześnie przyznano 200 tysięcy zł dla świetlic ZMP w powiecie.

ŁĘCZYCA

W związku ze Świętem Oświaty, Książki i Pracy Referat Kulturalno-Oświatowy przy Powiatowym Zarządzie Związku Samopomocy Chłopskiej w Łęczycy przystąpił do organizacji Kursów Początkowego Czytania i Pisanie na terenie powiatu, oraz otwarcia bibliotek ZSCh w 5-ciu punktach.

Kursy początkowego nauczania czytania i pisanie zostały zorganizowane w 7-miu punktach w których będzie się uczyło 119 słuchaczy.

Złóż ofiarę
na
Odbudowę Warszawy

Konferencja kierowników P.N.Z. w Radomsku

Dnia 10-go maja br. odbyła się w Powiatowej Radzie Związków Zawodowych w Radomsku konferencja kierowników Państwowych Nie ruchomości Ziemskich z terenu całego powiatu.

Trzy zagadnienia pierwszorzędnej wagi znalazły się na porządku dziennym narad — pierwsze z nich — to przygotowanie i wykonanie planów oszczędnościowych przez majątki państwowe w naszym powiecie, drugie — wycieczne na najbliższy okres dla akcji hodowlanej, a wreszcie nowa organizacja wszystkich majątków i nieruchomości państwowych na wsi.

W punkcie pierwszym postanowiono, by niezależnie od ogólnych planów oszczędnościowych każdy majątek ziemski na zebraniu z robotnikami folwarcznymi opracował swój oddolny plan oszczędnościowy i wezwał do współzawodnictwa pracy na odcinku wykonania planów oszczędnościowych sąsiedni majątek.

W związku z rozwojem akcji hodowlanej postanowiono zorganizować w każdym P.N.Z.-cie hodowlę świń. W najbliższej przyszłości głównym dostawcą zwierząt ubojowych na spód będą Państwowe Gospodarstwa Rolne.

W związku z organizowaniem w okręgu szcześcińskim olbrzymiej hodowli krów P.N.Z.-ty zobowiązały się do dostarczenia kilkudziesięciu rasowych jałówek do końca maja br.

W trzecim punkcie oma-

wiano nową organizację majątków ziemskich na terenie całego kraju. Reorganizacja ta dotyczy w równym stopniu i naszego powiatu.

W myśl tej reorganizacji z 17-tu państwowych majątków ziemskich na terenie powiatu radomszczańskiego zostanie zorganizowany jeden zespół PGR-u.

Kierownictwo zespołu znajdować się będzie w Cielętnikach.

Robotnicy folwarczni i kierownicy majątków ziemskich

w dyskusji wskazywał na słuszność tej reorganizacji.

Podkreślano przede wszystkim, że stworzenie jednego zespołu pozwoli na skoordynowanie i pokierowanie pracami wszystkich nieruchomości ziemskich w powiecie radomszczańskim. Stworzenie jednego ośrodka kierowniczego i dyspozycyjnego pozwoli na planowe prowadzenie prac, pozwoli na wymianę doświadczeń między poszczególnymi częściami składowymi zespołu PGR-u.

Budujemy boisko sportowe

Sportowe kluby związkowe w województwie łódzkim otrzymały niedawno dwa i pół miliona złotych do natychmiastowego wykorzystania ich na budowę boisk sportowych i hali sportowej. W Łodzi Radomsko otrzymało znacznie większe dotacje z tej sumy. Dotacje te wynoszą 780 tysięcy złotych i przeznaczone są na budowę nowego boiska sportowego dla KS „Związkowca”, dawniej „Czarni”.

Budowa boiska rozpocznie się w maju. Dnia 22 maja położony zostanie kamień węgielny pod budowę pierwszego dobrze urządzonego i wyposażonego boiska sportowego w naszym mieście i powiecie.

Boisko znajdować się będzie za miastem koło rzeźni i jego otwarcie nastąpi już dnia 28-go sierpnia br.

KS „Związkowiec” w Radomsku przystępuje czynnie do budowy swego boiska i składa zobowiązanie przed Kongresem Związków Zawodowych, że bu-

dowa boiska zostanie ukończona zgodnie z planem, dnia 28 sierpnia br.

KS „Związkowiec” wzywa wszystkich sympatyków klubu, sympatyków sportu robotniczego, by poparli poczynania KS Związkowca w kierunku jak najszybszego wykonania boiska poprzez wpłaty na rzecz jego budowy.

Kończą się kumoterskie stosunki w samorządzie powiatowym

Już na początku br. Powiatowa Rada Narodowa w oparciu o partie polityczne i żądania chłopów mało- i średniorolnych przeprowadziła reorganizację Komisji Gminnych.

Było to olbrzymie i radykalne posunięcie w naszym aparacie samorządowym, które w rezultacie przyniosło naszemu powiatowi to, że średniorolni chłopcy w przynajmniej większości wybrani zostali do nowych Komisji Gminnych i Gromadzkich, co z kolei zahamowało w ten sposób rozwój kumoterstwa w samorządzie terenowym i w spółdzielczości wiejskiej.

Nie znaczy to bynajmniej, by międzykumoterskie stosunki naszego powiatu były wszędzie zadowolone z nowo wybranych ciał samorządowych i zarządów spółdzielni.

Niedawno temu w przedłożeniu akcji oczyszczania naszego aparatu samorządowego na odcinku zarządów gminnych nastąpiły poważne zmiany personalne. Miedzy innymi dotychczasowy wójt Brzeźnicy Jarzęcki musiał ustąpić ze swego stanowiska i na jego miejsce obrano tow. Jana Florę.

Tow. Jan Flora pochodzi z Konstantynowa.

Na miejsce niepopularnego wójta Kaczorowskiego z Kruszy wszedł nowy wójt tow. Klekot, małopolski gospodarz, posiadacz dwu i pół ha ziemi.

W najbliższym czasie dokonane zostaną zmiany personalne na stanowisku wójtów w gminach Zamość i Masłowie. Nie ulega również wątpliwości, że w szeregu gminach nastąpią zmiany na stanowisku sekretarzy gminnych.

Niektórzy sekretarze gminni—

jak wykazało dochodzenie — unikają pracy i poprzestają jedynie na pobieraniu pensji sekretarza. Są liczne wypadki, że chłop w poszukiwaniu człowieka, który by mógł napisać podanie z powo-

du nieobecności sekretarza w gminie przyjeżdża do Radomska i tutaj za ciężkie pieniądze wypisują mu podanie w jednym z licznych biur pisania prób. F.S.

Miesiąc czystości

Referat Bezpieczeństwa i Higieny Pracy przy Powiatowej Radzie Związków Zawodowych przy organizowaniu akcji czystości w maju zwraca szczególną uwagę na konieczność oczyszczenia podwórz fabrycznych w zakładach pracy.

Akcja oczyszczania podwórz fabrycznych powinna być połączona z realizacją planu oszczędnościowego na odcinku magazynowania wszystkich beużytecznych niszczących surowców.

Zwraca się uwagę, że w sze-

regu fabryk radomszczańskich do dnia 15 maja muszą być usunięte drzewka i rabaty przed budynkami fabrycznymi i na wolnych placach.

W związku z „Miesiącem czystości” należy przeprowadzić remonty szatni, umywalń, wanień fabrycznych, stolówek i oczyścić świetlice.

Obowiązek wykonania zadań przewidzianych w „Miesiącu czystości” spada przede wszystkim na Rady Zakładowe.

Wszystkie prace powinny być przeprowadzane systemem oszczędnościowym.

CENNIK OGŁOSZEŃ

w dzienniku „GŁOS RADOMSZCZAŃSKI”

Za jednostkę obliczeniową dla ogłoszeń wymiarowych przyjęto 1 mm przez szerokość 1 tamu (szpalty) w tekście i za tekstem — 6 tamów po 45 mm.

Ogłoszenia drobne liczy się za słowo.

Wielkość ogłoszeń	Za tekstem	Nekrologi	Drobne
od 1 do 100 mm	70	70	30 zł.
od 101 do 200 mm	110	110	
od 201 do 300 mm	160	160	
powyżej 300 mm	200	200	

Ogłoszenia tabelaryczne, bilanse i kombinowane o 100 proc. drożej.

Ogłoszenia w numerach niedzielnych i świątecznych o 50 proc. drożej.

Ogłoszenia w numerach specjalnych i okolicznościowych o 100 proc. drożej.

Spółdzielczy Klub Sportowy w Rawie Mazowieckiej

Działalność spółdzielczości w Rawie Mazowieckiej nie ogranicza się wyłącznie do handlu. Obejmuje ona również inne dziedziny życia społecznego. Spółdzielcy biorą żywy udział we wszystkich akcjach kulturalnych, oświatowych, a nawet sportowych. Dowodem tego jest, zorganizowanie w ostatnim czasie Spółdzielczego Klubu Sportowego.

Z pomocą materialną temu młodemu klubowi pośpieszył Łódzki Klub Sportowy, asygnując dość znaczną kwotę na zakup sprzętu. Jakkolwiek napotkano początkowo na dość duże trudności, klub z miejsca przystąpił do energicznej pracy. Najlepiej roz-

winęła się Sekcja Piłki Nożnej. Drużyna Rawska ma tu już za sobą dość duże osiągnięcia. Ten doskonały rozwój Spółdzielczego Klubu Sportowego jest w dużej mierze zasługą tow. Granowskiego, który całkowicie poświęcił dla klubu każdą wolną chwilę.

Przy klubie rozwinęła się również sekcja kulturalna, która wnosi duży wkład w życie kult. miasta. Dalszy rozwój klubu, szczególnie sekcji kulturalnej w dużej mierze przyspieszy projektowane utworzenie wspólnie z Powiatowym Związkiem Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej własnej świetlicy.

Czytacie »GŁOS RADOMSZCZAŃSKI«

TEATR

PANSTWOWY TEATR WOJSKA
POLSKIEGO

w Łodzi ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 przedstawienie „MŁODEJ GWARDII” A. Fajdiewa. Porywająca ideologia utworu, jego dynamiczny realizm znajduje tchnący prawdą wyraz w wykonaniu utalentowanej młodzieży aktorskiej. Reżyseria Ludwika René. Dekoracje Józefa Rachwałskiego. Wszystkie miejsca wyprzedane. Pasa — partout nie wolno.

PANSTWOWY TEATR
POWSZECHNY

w Łodzi ul. 11-go Listopada 21

Dziś dwa przedstawienia teatru lalek prof. Skupy o godz. 17 i 19.15.

TEATR KAMERALNY
DOMU ŻOŁNIERZA
Daszyńskiego 34.

Dziś i codziennie o godz. 19.15 sztuka Stewarta „GWIAZDA STEVENSONA”.

TEATR „MELODRAM”
ul. Traugutta 18
(Gmach OKZZ.)

Dziś o godz. 19.15 doskonała komedia francuska E. Augiera i J. Sandeau pt. „ZIEĆ PANA POIRIER”.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ
„LUTNIA”
Piotrkowska 243
„DZWONY Z CORNEVILLE”

TEATR „OSA”

Traugutta 1 tel. 272-70

Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta o 16 i 19.30 „RYCERZ SZALONY” z A. Dymszą.

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ DZIECI • TEATR
LALEK „PINOKIO”
Nawrot 27

Codziennie oprócz poniedziałków o godz. 9.30 „Czarodziejski kalosz”

TEATR LALEK „ARLEKIN”
Łódź, ul. Piotrkowska 150 tel. 258-99

Codziennie oprócz poniedziałków o godzinie 17-tej „KOLOROWE PŁOSZENIE” Franta W niedzielę i święta dwa widowiska o 15-tej i 17-tej Kasa czynna od godziny 10-tej

CYRK NR 2.

codziennie o godz. 19.15 soboty 2 przedstawienia — niedziele 3 przedstawienia.
Wielkie widowisko atrakcji.

kina

ADRIA — „Renegat”
BAŁTYK — „Za Wami pójdą inni”
BAJKA — „Ję Pierwszy Bał”
CDYNIA — „Program Aktualności Kraj” i „Zagr. Nr. 21”
HEL (dla młodzieży) — „Wieczna Ewa”
MUZA — „Siódma Złotona”
POLONIA — „Za Wami pójdą inni”
ROBOTNIK — „Cezar i Kleopatra”
ROMA — „Paganini”
REKORD — „Zaklęta Narzeczoną” dla dorosłych „Trzeci szturm”
STYLOWY — „Dziubars”
SWIT — „Skarb Tarzana”
TATRY — „Kulisy Wielkiej Rewii”
TĘCZA — „Pieśń Tajgi”
WISŁA — „Podróż w Nieznane”
WŁOKNIARZ — „Podróż w Nieznane”
WOLNOŚĆ — „Za Wami pójdą inni”
ZACHĘTA — „Nikt nic nie wie”

SPORT SPORT SPORT

Mecz może być ciekawy

i bez walki o punkty ligowe

ale potrzebny jest do tego... bardziej zrównoważony sędzia

Reprezentacja PZPN-u z Francji rozegrała wczoraj na boisku ŁKS Włókniarza towarzyskie spotkanie z reprezentacją Łodzi. Mecz, który ścigał o kolo 12 tysięcy widzów zakończył się zwycięstwem reprezentacji Łodzi 6:2 (3:0). Bramki dla reprezentacji Łodzi strzelił II w 17 minucie Baran, w 25 min. również Baran i w 43 min. Hogendorf. Po przerwie czwartą bramkę zdobył Łęcz w 13 min., piątą zaś w 24 m. Ostatnią bramkę w 40 min. strzelił Koczewski. Dla gości pierwszą bramkę zdobył Panczak w 15 min. po przerwie i w 30 min. Słomiany.

Goście nasi nie mieli wczoraj stanowczo szczęścia do strzałów. Chwilami pokazywali oni ładne i z myślą przeprowadzane akcje, ale większość ich nie miała należytego wykonania. Odnosi się to przede wszystkim do początku gry, kiedy to gospodarze, a zwłaszcza ich bramkarz Komar przeżywali wiele niebezpiecznych chwil pod swoją bramką. Lotny atak „Francuzów” stwarzał wiele dogodnych dla siebie sytuacji, ale nie potrafili ich wykorzystać. Technicznie goście prawie nie

ustępowali naszej reprezentacji. Chwilami górowali nad nią nawet szybkością, a pod koniec meczu coraz częściej dochodzili do głosu i przez długi czas gościli na połowie gospodarzy. Wynik 6:2, naszym zdaniem, nie odzwierciedla układu sił, jest on za wysoki i przy większym szczęściu naszych górników z Francji z pewnością nie pozostałby takim.

Ale zostawmy wynik na uboczu. Mecz należał do tych, na które patrzy się nie pod kątem wyniku, a gry, gdyż nie

była to walka o punkty, czy spadek z ligi, czy wreszcie o honor państwowy, a walka, której jedynym celem był pokaz zaawansowania piłkarskiego obydwóch zespołów. Ten stopień zaawansowania był u obydwóch drużyn jednakowy, a w każdym bądź razie b. wyrównany, toteż mecz nie był pozbawiony interesujących, a nawet niekiedy błyskotliwych zagrań: chwilami potrafił „rozgrzać” zblazowaną naszą publiczność piłkarską. Jest to niewątpliwie jeden jeszcze dowód, że wynik nie jest w sporcie wszystkim: że można wyjść zadowolonym nie tylko z meczu ligowego.

Wczorajszy mecz nie był jednak jeszcze w stu procentach udany. Popsuł go niestety, nieco sędzia, który zbyt rygorystycznie podszedł do gry, za pominięciem o specyficznym dla nas znaczeniu tego spotkania. Zbyt pochopnie i nierozważnie usunięcie z boiska jednego z graczy gości nie potrzebnie doprowadziło do rozdrażnienia trybun i graczy, które mogło zakończyć się nawet zgola nie porządną jakąś awanturą. P. Bira nie miał wczoraj dobrego dnia...

Znow rozpoczyna się młocka ligowa...

Po dwutygodniowej przerwie, wracamy do spotkań piłkarskich o mistrzostwo pierwszej ligi. ŁKS Włókniarz, znajdujący się w niezbyt dobrej formie, udaje się do Ruchu. Gospodarze ostatecznie podciągnęli się znacznie i zdaje się dwa punkty znowu do ręki. Związek krakowian nie może zdążyć się podlegać żadnej wątpliwości.

Legia rozegra mecz z Cracovią. Typujemy na zwycięzę tym razem zespół gospodarzy.

Wreszcie drugi beniaminek ligi pierwszej Lechia spotka się z Amatorskim Klubem Sportowym. Mimo sympatii dla beniaminka, sądzimy że gra zakończy się zwycięstwem gości — (AKS-u.)

Gwardia wrocławska przyjeżdża do Włókniarza

W niedzielę przyjeżdża do Łodzi drużyna bokserska wrocławskiej „Gwardii”, która rozegra towarzyski mecz z ŁKS Włókniarzem. Mecz odbędzie się na boisku hokejowym przy ul. Karłowickiej o godz. 11.30. Walczyć będą następujące pary: (na I miejscu goście):

Kasperczak — Kargiel (Różycki); Kargol — Olczyk (Getling); Kaflowski — Marcinowski; Szymonowicz — Debisz Włodek — Nagajski; Kupisz — Giejnik; Urbanowicz — Wiecek; Klimiecki — Grzelak (Zy-lis).

Od Redakcji

Trzem finalistom 20-ych Indywidualnych Mistrzostw Bokserskich Polski — Czarneckiemu, Olejnikowi i Niewadziłowi, oraz trenerowi Garnarkowi — składamy podziękowanie za pa-mięć i wszystkim sportowcom Łodzi przekazujemy Wasze, spóźnione wprawdzie ale nie z naszej winy, pozdrowienia.

KCZZ podejmowała kolarzy lampką wina

WARSZAWA (obsł. wł.) KCZZ zorganizowała „lampkę wina” dla kolarzy biorących udział w wyścigu Praga—Warszawa. Gości zagranicznych powitał przewodniczący KCZZ — Burski, podkreślając olbrzymie znaczenie kontaktu sportowców państw demokracji ludowej z organizacjami sportu robotniczego państw kapitalistycznych. Mówca złożył serdeczne gratulacje zwycięskiej drużynie FSGT. W krótkich przemówieniach kierownicy drużyn zagranicznych dali wyraz radości z serdecznego przyjęcia, jakiego doznali w Polsce, podkreślając olbrzymie znaczenie polityczne wyścigu „P—W”.

Pierwsza drużyna Polski na podium zwycięzców. Stoją od lewej: Wójcik, Rzeźnicki, Kapiak, Piastrowski i Siemiński.

Kierownik ekipy francuskiej stwierdził m. in., że impreza była manifestacją przyjaźni wszystkich narodów, milujących pokój. Goście zagraniczni wyrażali podziw dla olbrzymiej pracy Polaków w dziele odbudowy kraju.

Sekretarz generalny KCZZ — poseł Cwik w przemówieniu swym podkreślił olbrzymie zainteresowanie wyścigiem „P—W”, oświadczając, że impreza tej towarzyszyło zainteresowanie i sympatia milionów ludzi. Nawiązując do przemówień przedstawicieli drużyn zagranicznych, mówca stwierdził, że choć mówili oni różnymi językami, rozumieli się wszyscy, gdyż złączeni są jednym duchem walki o wielkie idee ludzkości. Sekretarz generalny Cwik oświadczył, że międzynarodowy sport robotniczy, który reprezentowany był w wyścigu „P—W”, musi wysoko podnieść sztandar pokoju.

Na zakończenie przyjęcia, które odbywało się w milej i przyjacielskiej atmosferze, wszyscy zebrani odśpiewali „Międzynarodówkę”.

Piękna inicjatywa łódzkiego „Kolejarza”

Jeśli chcemy umasowić sport musimy się wyrzec robienia na nim „kokosowych” interesów

Pomimo tego, że sport staje się u nas coraz bardziej popularny i zdobywa sobie coraz większe kadry zawodnicze, wiele mań jeszcze gąłęzi sportu b. zaniedbanych. Do takich zaniedbanych sportów w Łodzi należy szermierka, sport wyjątkowo szlachetny i piękny a co najważniejsze przystępny dla każdego. Z tych względów z wielką radością przyjmujemy piękną inicjatywę łódzkiego Kolejarza, który nie tylko postarał się o przydzielenie nam kobiecych mistrzostw Polski, ale który w imię dobra sportu szer-

nierecznego, zgóry rzekł się ro-bienia na tej imprezie „koko-sów” przeznaczając 1000 bez-płatnych biletów dla łódzkich robotników i 500 biletów w cenie 25 złotych dla naszej młodzieży.

Mistrzostwa trwać będą dwa dni: 28 i 29 maja i niewątpli-wie stać one będą na wysokim poziomie sportowym i organiza-cyjnym. Jesteśmy pewni, że łódzianie a zwłaszcza łódzianki za-interesują się mistrzostwami i być może, skierują one bardziej zainteresowanie naszej młodzie-ży, zwłaszcza żeńskiej na tę ga-łęź sportu. Na marginesie mu-

Wyścigi na torze Helenowskim

ŁKS - Włókniarz organizuje w sobotę, 14 maja r.b. o godz. 17.30 wyścigi kolarskie na torze w Helenowie. Program: wyścigi sprinterskie oraz wyścig am-rykański parami na 100 okrążeń.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Głos”

GŁOS
organ Łódzkiego Komitetu
i Wojewódzkiego Komitetu
Polskiej Zjednoczonej Partii
Robotniczej

Redaguje:
Kolegium Redakcyjne.
Wydawa: RSW „Prasa”.
Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 88, III p.
Druk:
Zakłady Graficzne R. S. W.
„Prasa” Łódź, ul. Żwirki 17.
tel. 206-42.

Telefony:
Redaktor naczelny: 216-14
Zastępca red. naczel.: 219-08
Sekretarz odpowiedzialny: 218-29
Sekretariat ogólny: 223-21
Dział partyjny: 223-29; 254-21
wewn. 10

Dział korespondentów
robotniczych i chłop-
skich oraz redaktorów
gazet ściennej: 219-42
Dział muzei: 218-11
Dział miński i sport.: 254-21
wewn. 5 i 11

Dział ekonomiczny: 223-29
Dział rolny: wewn. 8 — 254-21
Redakcja nocna: 173-21; 156-61
Koleportaż:
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-22
Administracja: 250-42
Dział ogłoszeń: 111-50
Łódź, Piotrkowska 88, tel. 111-50

D-02214

Teodor Dreiser 121 Tragedia Amerykańska

— Panna Alden ważyła podobno sto funtów? — pytał gorączkowo po przerwie Mason. — Prawda?
— Tak, pewnie, że tyle...
— A ile oskarżony ważył w tym czasie?
— Coś około stu czterdziestu.
— I mężczyzna tej wagi — sztychł Mason, zwróciwszy się do sędziów — obawia zbliżyć się do walczącego z życiem dziewczęcia, wątłego, osłabionego, z obawy, żeby go nie pociągnęła za sobą! A łódź była mocna, utrzymać mogła co najmniej cztery osoby i była tak niedaleko... Jakże to?
Aby utrwalić te myśli w obecnych i nadać im większą wagę, prokurator zamilkł. Wyjął z kieszeni wielką, białą chustkę i otarł nią twarz, wilgotną z wysiłku emocjonalnego. Po czym zwrócił się do Burleigha:
— Proszę kazać zabrać tę łódź. Niepotrzebna nam będzie na razie.
Weszli woźni i łódź zabrałi.
Przybrałszy znowu powagę zapytał Clyde:
— Oskarżony zapewne zna bardzo dobrze kolor i miękkość włosów Roberty Alden? Żyliście przecież ze sobą tak intymnie, prawda?
— Znam dobrze kolor jej włosów, a przynajmniej zdaje mi się, że znam — odparł Clyde niepewnie. Obezwładniając dreszcz przebiegł po nim prawie widzialny

— I miękkość ich również, zapewne? — nalegał Mason. — Podczas tych pięknych dni obopólnej miłości, przed poznaniem panny X oczywiście dotykał ich oskarżony z pewnością bardzo często?
— Nie pamiętam, czy dotykałem, czy nie — odrzekł Clyde rzucając spojrzenie na Jephsona.
— Hm! sprytnie! Oskarżony jednak wie może, czy byli jedwabiste, czy szorstkie, co?
— Były jedwabiste.

— Oto właśnie są jej włosy. — Podszedł do stołu i wyjął z koperty jasny kosmyk gwołi większego udarczenia Clyde, który cofnął się jak przed czymś wstrętnym czy niebezpiecznym. Trwało to może sekundę, gdyż natychmiast się opanował, lecz baczne oczy sędziów zanotowały to sobie. — Proszę się nie bać! — drwił Mason. — To są przecież włosy ukochanej zmarłej!

Urażony tym komentarzem, czując na sobie oczy wszystkich, Clyde przemógł się i wziął włosy Roberty do ręki.
— Cóż? Podobne są do włosów panny Alden?
— Podobne są, rzeczywiście — odrzekł Clyde cicho.

— A teraz... — tu Mason podszedł szybko do stołu i wziął aparat fotograficzny, w którym między wieczkiem przytrzaśnięte były dwa włosy, umieszczone tam przez Burleigha. Mason podał aparat Clydowi.

— Niech oskarżony weźmie ten aparat. Należy do niego, chociaż oskarżony zapewniał mnie mocno, że nie posiada żadnego — i niechaj obejrzy te dwa włosy. Czy oskarżony je widzi?

Zamierzył się aparatem na Clyda, jakby miał zamiar go uderzyć.

— Znalazły się tam widocznie wtedy — mówił dalej — gdy oskarżony uderzył ją tak lekko, że utworzyły się rany na twarzy. Może oskarżony zechce powiedzieć sądowi, czy są to włosy panny Roberty Alden?

— Nie wiem. Nie mogę tego powiedzieć — szepnął Clyde.

— Dlaczego? Powiedz! nie bądź takim tchórzem! Czy są to jej włosy, czy nie?

— Nie wiem — powtórzył Clyde, nie patrząc nawet na nie.

— Spójrz na nie! spójrz! Porównaj z tamtymi! My wiemy na pewno, że tamte są jej, a ty wiesz, że w aparacie są także jej... Spójrz! Nie bądź taki wrażliwy. Często dotykałeś tych włosów za życia. Ona już nie żyje, a włosy jej nie ukażą! Czy te włosy, te dwa włoski są te same, te same, co tamte? My jesteśmy pewni, że tamte są to jej włosy, a te w aparacie mają ten sam kolor, tę samą miękkość... Spójrz! Odpowiedz! No! Są te same, czy nie?

Clyde, tak przymuszony musiał spojrzeć i wziąć je w palce. Odpowiedział jednak ostrożnie:
— Są podobne, ale zapewnić nie mogę.

— Nie możesz? Nawet wtedy, gdy wiesz doskonale, że przy tym brutalnym uderzeniu wyrwałś te dwa włosy?

— Ależ ja wcale jej gwałtownie nie uderzyłem — przekonywał Clyde, patrząc na Jephsona — a co do tych włosów nie mogę powiedzieć, że to są jej.

(C d n.)